

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavi:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnih prejemih:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkaša vsak dan zvečer izvenredne modele in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Pecemena številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Peganova pritožba.

Ta pritožba sicer še ni vložena, ali baron Schwarz ji je prisodil z razpisom z dne 22. junija 1911 št. 17084 odločilno moč, ker se mu je zadrževalo, da se bo vložila.

Dr. Ivan Tavčar kot izvoljeni mestni svetnik ljubljanski vložil je proti omenjenemu razpisu pritožbo.

V naslednjem podajamo glavni obseg te pritožbe:

»Že leta 1910 bil je mestni svet ljubljanski razpuščen, dne 23. aprila 1911 vršile so se nove volitve, ali sedaj po preteku desetih mesecev še ni videti časa, kdaj se vrne ljubljanskemu mestu njegova avtonomija!

Naravno je, da bi kaj takega ne bilo mogoče, če bi na Kranjskem veljali zakoni, kakor veljajo drugod! Kaj takega je pri nas le zategadelj mogoče, ker je na mesto, kjer drugod velja zakon, pri nas stopila politična spletakarija.

Razpis z dne 22. junija 1911 zatorej nima legalne podlage, ta razpis je strogo politične narave. Ni ga vodil § 17. zakona z dne 22. oktobra 1875 dr. zak. št. 36 ex 1876, vodila ga je trma voditelja slovenske ljudske stranke, kojega voluntas na Kranjskem časih visoko presega moč veljavnih zakonov.

Zatorej se proti razpisu z dne 22. junija t. l. št. 17084 najodločneje pritožujem.

Dejanski stan je silno priprost. Proti občinskim volitvam, katere so se vršile dne 23. aprila 1911, vložil je ljubljanski odvetnik dr. Vladislav Pegan malo vredno pritožbo, katere je brez dvojbe izvirala iz brutalne politične nagajivosti.

To pritožbo bi bila deželna vlada brez najmanjših težkoč v enem tednu rešila, in rešiti bi je bila morala, če se je obnašala po zakonitih predpisih.

Rešitev pa se je zavlekla toliko časa, da sti bili dognani dve volitvi, to je deželnozborna, in državnozborna volitev. Govorilo se je v krogih slovenske ljudske stranke, da pritožba dr. Pegana nima drugega namena, nego preprečiti, da mestni svet ne dobi svojega vpliva pri volilnih komisijah, kadar se bo volilo v deželni zbor oziroma v državni zbor. Kar očitno se je po listih pisalo, da je dogovorjeno, da gospod deželni

predsednik Peganove pritožbe ne bo prej rešil, dokler ne bodeji dognani obe volitvi.

Je-li kak dogovor obstajal, ali ne, tega ne vem; gotovo pa je, da se pritožba dva meseca ni rešila, in da sti med tem časom bili dognani obe volitvi!

Nastala je še druga govorica: da je namreč zopet dogovorjeno, da bo deželna vlada, če deželna vlada pritožbo zavrnila, deželni predsednik prisodil eventualni pritožbi na upravno sodišče odločilno moč, tako da ostane ljubljana še kake dve leti brez svojega mestnega zastopa.

Tukaj pa je že moral nek dogovor obstajati, ker je deželni predsednik podpisanimu pritožniku še prej, nego je bila rešitev Peganove pritožbe pri deželni vladi podpisana, naznanil, da bo prisodil odločilno moč Peganovi pritožbi na upravno sodišče!

Človek dobi pri tem nehoti vtis, da obstaja tu nekak komplot proti avtonomiji ljubljane, in le obžalovati je, da vse razmere, in pa posebno tudi razpis z dne 22. junija 1911 št. 17084 kažejo, da ta komplot ni neznan tudi gospodu deželnemu predsedniku.

Kar se je poprej šepetalo po ljubljanskih ulicah, kar je gospod predsednik dne 19. junija t. l. podpisanimu dr. Ivanu Tavčarju očitno povedal, vse to je meso postalo v razpisu dne 22. junija t. l. št. 17084.

Nameravani pritožbi na upravno sodišče se je v smislu § 17. zakona z dne 22. oktobra 1875 dr. zak. št. 36 ex 1876 prisodila odločilna moč.

Iz te rešitve, bi se skoraj dalo sklepati, da deželna vlada le površno pozna besedilo omenjenega § 17.

Zatorej bodi tu doslovno navedeno to postavno določilo:

Die Beschwerden an den Verwaltungsgerichtshof hat von Rechtswegen keine aufschiebende Wirkung, der beschwerdeführenden Partei steht jedoch frei, um einen solchen Aufschub bei der Verwaltungsbehörde anzusuchen, welche denselben zu bewilligen hat, wenn der sofortige Vollzug durch öffentliche Rücksichten nicht geboten ist, und der Partei durch dessen Vollzug ein unwiederbringlicher Nachteil erwachsen würde.

Na podlagi tega zakona se je dr. Peganu dovolil odlog.

Prva nepostavnost, katero je zadržala deželna vlada, izražena je v tem, da je gospod deželni predsednik prisodil odločilno moč pritožbi, katere se še vložila ni, katere se namerava šele vložiti!

V tem pogledu je torej odločba deželne vlade pravi nestvor, namen tega nestvora pa je prozoren: pridobiti klerikalni stranki dva meseca, za katere naj se podaljša nepostavni provizorij v Ljubljani.

In to se imenuje potem vladati! Daljšo nepostavnost pa opažam v tem, da se je podelil odlog dr. Peganu, ne da bi se bilo od njega zahtevalo, da naj vsaj verjetnost izkaže, da bo trpel kako škodo, katere bi se pozneje poravnati ne dala.

Deželna vlada, oprijemši se § 17. zakona z dne 22. oktobra 1875 dr. zak. št. 36 ex 1876, postavila se je tukaj očitno na stališče, da trpi dr. Pegan nepovračljivo škodo (in sicer škodo na premoženju, ker le tako škodo ima zakon v mislih) če se konstituira mestni svet ljubljanski.

S takim stališčem se mi je kot juristu nemogoče boriti, zatorej molčim. Tako pravniške perversnosti ne zaslužijo nikakega odgovora!

Končno pa stopi predpis § 17. ravnokar omenjenega zakona le tedaj v veljavo, če javne razmere proti odlogu ne govorijo.

Tu pa lahko rečem, da javni interesi ljubljanskega mesta ne govorijo, temveč naravnost kriče proti razpisu z dne 22. junija t. l. št. 17084!

Tako se s potrebami deželnega prestolnega mesta še ni nikdar igralo, kakor se sedaj — seve s pomočjo deželnega predsednika — igra z njimi slovenska ljudska stranka, katere voditelji so v deželnem zboru na široka usta zatrjevali, da jim ničesar bolj na sru ne leži, nego avtonomija ljubljane!

Vse polno je perečih vprašanj, koje more v Ljubljani edino le mestni svet rešiti.

Solstvo, konverzija občinskih posojil, in pred vsem kanalizacija, vse to čaka rešitve.

Pred vsem nujna pa je kanalizacija, katere je v tesni zvezi z regulacijo ljubljanske vsled osuševanja ljubljanske Barje.

Že se delajo priprave, da se zažeti ljubljani pri Gradašici, in tako na suho postavi njena struga skozi mesto.

Vsled osuševalnih naprav morala se bode ta struga zdadno poglobiti. Naravno je, da bodo — če se ničesar ne ukrene, mnogoštevilni kanali, po katerih prihajajo fekalije v Ljubljano, ostali na suhem, fekalije same, katere je do sedaj voda odplavljala, pa se bodo nabirale v suhi strugi. Če bo potem regulacija dela mogoče dognati, o tem naj govore tehniki, in če bo potem mogoče od ljubljane odvrti hude epidemije, o tem naj govore zdravniki!

Pritožba dr. Pegana, dasi je po mojem mnenju izšla iz nekeke politične najivnosti, je pa vendar, če se smem tako izraziti, nekaka kriminalna narave, in ni izključeno, da bo to pritožbo, marsikaj ljubljanski mešan, plačal s svojim življenjem!

Da bi se vsaka sanitarna nevarnost preprečila, nameravala sta se ob bregovih ljubljanske napravitvi dva kanala — nabiralnika. V teh kanalih bi se lovile fekalije, v nju napeljana Gradašica pa bi ju zopet izplakovala.

Ta dva nabiralnika morata se prej zgraditi, nego se izsuši struga ljubljane. In vsi inženirji bili so soglasnega mnenja, da bi se imelo s zgradbo teh nabiralnikov že spomlad 1911 pričeti.

Zgodilo se ni nič, dasiravno je vprašanje še akutnejše vsled tega, ker mora mestni svet rešiti še daljno vprašanje, sta li omenjena nabiralnika podaljšati čez projektirano dolžino, ali ne.

Nerešeno je dalje vprašanje mostov, katere ima občina graditi v zvezi z izvrševanjem osuševalnih projektov.

Ravno tako je nerešeno vprašanje slovenskega gledišča, ki mora ponehati, če se mestni svet ne konstituje!

Kdor zavlačuje to konstituiranje, greši nad ljubljanskim mestom, ter se udeležuje tistega hudobnega političnega bojkota, katerega so proglasili ošabni voditelji slovenske ljudske stranke proti naprednim strankam v ti kronovini. Da dr. Peganova pritožba ni drugega nego nič vredni sad tega bojkota, je jasno.

S tem je pa tudi vse povedano. Zatorej upam, da bode ministstvo razveljavilo razpis deželne vlade z dne 22. junija t. l. št. 17084.

Tomaž si je izbral klop poleg sifonskega paviljona za opazovališče. Tam je srkala sveži zrak oskrbnica sosedne javne vile in izza njenega hrpta je Tomaž lahko opazoval Natalijo in muzikanta. Da bi ženska ne opazila njegovih manevrov, je začel Tomaž z njo pogovor.

»No, mamica, kako pa kaj kupčija . . . dobro, kaj ne!«

»O — kaj pa mislite. Slabo, slabo! Vedno slabše. Ne vem kaj je to . . . časih sem že mislila, da so ljudje že vsega odvadili. In skopi so ljudje. Kmalu bodo zahtevali toliko časopisov, kakor v kavarni. Ko bi se ne dobil semtertja kak boljši gospod, bi ne bilo izhajati. Posebno neki duhovni gospod . . . oh, ko bi bili ta v ljubljani . . . Kadar pridejo, vselej dobim goldinar. Da, srebrni goldinar. No, pa saj so tudi po dve uri pri meni in navadno jim moram dati malo ruma in jih motiti z jesihiom . . . Mislim, da jih bo kap zadela . . .«

Ženica je bila zgovorna in ker je bil Tomaž prijazen in je mnogo vpraševal, sta se prav dobro spoznala. Za slovo je dal Tomaž zaslužiti ženi celo krono in si s tem zagotovil njeno vdanost.

»Kdo ve, če bahnice ne bom še kdaj rabil,« si je mislil Tomaž in je krenil proti svoji pisarni, kajti Natalija in muzikant sta se že razšla.

»Gospod Krmežljavček — čas počivanja je potekel!«

Jugoslovani v državnem zboru.

Dunaj, 4. julija.

Po naših deželah se še pridno čitajo nemški listi. Politična merila si Slovenec in Hrvat še kaj rad izposuje iz »Tagespost« in če je posebno politično naobrazen iz »Nene Freie Presse«. Posamezni šlagerji prehajajo iz dunajskih in drugih nemških redakcij v peresa nekaterih slovenskih uredništev in igrajo v politični kritiki veliko vlogo. Tak polemičen terminus technicus je tudi beseda »Portfeuillehunger«, lakomnost po portfeljih, ki je baže karakterističen znak za vse slovanske stranke.

Ko je po Bienenrthovem padcu postalo vprašanje nove državnozbornske večine aktualno ter ni mogel nihče več dvomiti nad dejstvom, da bo potreba pričeti s Čehi in Jugoslovani pogajanja glede vstopa v parlamentarno večino, smo opetovano opozarjali na važnost političnega trenutka. Z večino, ki bi podpirala objektivno vlado, v kateri bi bili tudi Jugoslovani kot celota, kot narod po svojem zaupniku zastopani, morejo in smejo naši poslanci gotovo. Ni treba poudarjati, da razumemo pod objektivno vlado le kabinet v katerem bi bilo Slovanom odmerjeno pravično zastopstvo, in ni treba še posebej odklanjati misli, da bi se ne mogli sprijazniti Jugoslovani z zastopnikom v ministrstvu, katerega je tja poslala stranka ne pa zaupanje cele delegacije. Vprašanje stališča Jugoslovancov v novem parlamentu je eminentno narodno vprašanje, kakor je to pri Čehih, Poljaki, Nemcih.

In kakor je pri drugih narodih potreba v tej tako važni zadevi spoznati vseh strank, tako ga je treba tudi pri nas. Treba poskusiti se li ne najde med jugoslovanskimi strankami toliko trezne politične razsodnosti, da bi jim bilo mogoče se dogovoriti za enotno postopanje v bližajočih se političnih konferencah. Tak dogovor seveda ne pomenja prav nobenega »skupnega hleva«, za napredne poslance nikakršnega čina, s katerim bi »vtaknili svoj protiklerikalizem v žep«, kakor tega menda tudi niso storiili socijalni demokrati, če so včasih

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Saljiva povest; spisal L. Šepetavec.

(Dalje.)

Tomaževa agitacija za škofove zavode je začela vznemirjati vse uradništvo in po dolgem posvetovanju so ravnatelj, blagajnik in knjigovodja sklenili, da je treba Tomaža zopet odstraniti iz ljubljane in sicer za dlje časa.

»Vsaj nekaj mesecev mora ostati zunaj,« je menil blagajnik. »Med tem časom bomo mi pobirali za škofove zavode in škof bo pozabil na Tomaža, kajti na deželi ne bo nič dobili za zavode.«

»Pa še sami kaj zložimo — kako okroglo vsoto,« je svetoval knjigovodja. »In če Tomaževega imena ne bo vmes, bo to škof gotovo zapazil.«

Tega pogovora je bilo konec, ko je Tomaž stopil v pisarno. Bil je ta dan skrajno slabe volje. Slučaj je namreč nanesel, da je ob istem času šel od doma, kakor Natalija. Šla sta skupaj do konca stranske ulice v kateri sta stanovala, a prišedši na glavno ulico, je Natalija Tomaža odslavila.

»Ne maram, da bi me kak moški spremljal,« je rekla Natalija, ko se

je ustavila. »Sicer sva stara prijatelja, a ljudje bi znali vendar jezike brusiti . . .«

»Oj kanalijska, čemu lažeš,« je zaklical Tomaž do skrajnosti užaljen. »Jaz sem ti pač preslabo oblečen in tudi preveč neznan. Ti si vsaj oblečena kot gledališka princezinja, čeprav čivka le v zboru, jaz sem pa ubog pisarček v revnem zavodu in tega se seveda sramujem. Ej, kanalijska, jaz te poznam. Pa le pojdi svojo pot . . .«

Tomaž se je obrnil na drugo stran in je odšel. Njegove trpke besede so napravile na Natalijo vendar nekaj vtiska.

»Tomaž . . .« je zaklicala za njim. »Slišiš, Tomaž . . .«

A Tomaž ni hotel ničesar slišati. Moško se je držal in je šel naprej, zakaj zadet je bil na najboljše delu svojega značaja: na svojem ponosu.

»Naj me le zaničuje in naj se me le sramuje,« je govoril sam s seboj. »Kdo ve, kako bo čez nekaj let. Morda bi bil jaz že davno utonil v blatu in uboštvo, da me ni njeno zaničevanje podžigalo k delu. Kolikrat mi je zaničljivo rekla, »kaj bom s teboj — ti nisi nič in nimaš nič.« — kolikrat me je bicala s takimi očitnanji in me tolažila, naj se oglasim, kadar bom kaj imel. Ne vem, kako bi se bilo z mano zgodilo, da ni bilo nje. A da se po cesti ne mara več z menoj hoditi . . . to je prehudo. Kaj velja že za

sramoto, hoditi po javnih potih z menoj? Čakaj, kanalijska, to ti poplačam.«

Take misli je imel Tomaž, ko je hodil po velikem ovinku proti svoji pisarni in delal je strašne naklepe, kako se Natalijo maščuje. Ko je šel skozi Zvezdo, je slučajno obrnil pogled proti Radeckemu spomeniku in presenečen obstal. Za spomenikom je sedela na klopi Natalija in poleg nje je sedel mlad mož, v salonski suknji, ki je bila že pred leti izgubila svojo barvo.

»Ah — tako!« Tomaž je pogled na Natalijo in na njenega tovariša tako pretresel, da je šel čez nekaj trenutkov bil v stanu napraviti si sodbo o tem, kar je videl. »Torej zaradi tega muzikanta je nisem smel spremeniti. Lej, lej! Jaz sem ji prešal — ta pa ji je dober v svoji povaljani salonski suknji in v svojih pošvedranih čevljih.«

Tomaž se je postavil pred Radeckega spomenik in je od tam opazoval Natalijo in njenega muzikanta.

»V tega je pa zaljubljen! Če bi ga ne imela zelo rada, ne bi z njim tukaj sedela. Razen podčastnika je doslej imela samo take častice, ki so se dali skubiti in se zadovoljili z besedami in poljubi. Ta muzikant pa še toliko nima, da bi si kupil pošteno suknjo. Ta ji ne more ničesar dati . . . torej . . . brez dvoma ga ljubi in kadar je ljubzen nesebična, tedaj je nevarna.«

S temi besedami in z resnim obrazom je stopil ravnatelj pred Tomažovo mizo.

»Počivali ste štiri mesece. Ves ta čas niste skoro ničesar delali. Priprčili ste me, da imate velik talent za lenobe.«

»Me veseli,« je odgovoril Tomaž lakonično. »Sicer je pa rekel znameniti mož, da je valje vsem plemenskim razlikam vsem narodom na svetu ena lastnost skupna, namreč nepremagljivo nagnjenje do lenobe.«

»Pustite te neslanosti,« je zaklical ravnatelj. »Tu smo v uradu. In poslušajte: v Drenovem je obel posojilnični tajnik in ker mora za nekaj časa na jug, ga pojdete vi nadomestovat.«

»Kdaj moram odpotovati?« je vprašal Tomaž, ki se na začudenje vsega uradništva ni čisto nič branil te naloge. »Če hočete, grem že jutri.«

»Zadostuje, da odpotujete v nedeljo zvečer — torej imate še tri dni časa.«

»Pa pojdem v nedeljo,« je kratko dejal Tomaž in se lotil svojega dela. Ravnatelj, blagajnik in knjigovodja so se spogledali, kajti nobeden si ni znal razlagati Tomaževe pripravljenosti za odhod, saj se je sicer branil takih poslov, kolikor je mogel.

Tomaž je pa šel to pot jako rad na deželo. Šel je z veseljem, kajti v bližini Drenovega so stanovali trije fajmoštri, ki so bili zapisani v kata-

sklepali s klerikalni volilne kompromise.

V stvari sami je odgovoriti na vprašanje, mora li biti stališče slovenskih, oziroma jugoslovanskih naprednih poslancev napram vstopu v parlamentarno večino absolutno odklanjajoče ali ne. Če odgovorimo z »ne«, nam očitno soc. demokratični dnevnik, ki je prevzel iz »N. Fr. Pr.« terminus o lakomnosti po portfeljih, da se ponujajo jugoslovanske stranke kabinetnemu šefu kakor na sejmu...

Principijalno vprašanje o razmerju napram vladi in parlamentarni večini je, za meščanske stranke umljivo popolnoma drugo, kakor za »revolucionarno in republikansko« socialno demokracijo. Ta odklanja v teoriji vsako pozitivno sodelovanje pri upravi monarhistične in kapitalistične države, toda niti pri njej ni teorija vedno tudi praksa. Meščanske stranke morajo imeti baš nasprotno principijalno stališče; njihovi poslanci hočejo vzdržati mirno in potrebno funkcioniranje državnega stroja, za nje je opozicija le sredstvo odpora proti narodnim, kulturnim, socialnim in ekonomskim krivičnostim obstoječe državne uprave.

Odgovor za vlado ali proti njej je torej iskati edino-le v konkretnih predpogojih in oziro. Baron Gautsch hoče opustiti nemško - nacionalni sistem, obljublja upoštevanje kulturnih in gospodarskih interesov slovenskih narodov s tem, da jim je pripravljen koncedirati potrebno kontrolo nad državno upravo potom ministrov - zaupnikov. Zahteva garancije za gladko rešitev proračuna, brambne reforme, bančnega zakona in preureditve davčnega sistema. — Gotova vprašanja, ki nalagajo strankam kolosalne odgovornosti. Preprečiti se njih rešitev ne da, ker so pač življenjska vprašanja cele države. Proti načinu, kako se naj izvedejo, imamo lahko najtehtnejše pomisleke, toda uveljaviti se ti pomisleki ne dajo kratkoročno s poslednim odklanjanjem, kakor je to komoden način principijalnih opozicijonalcov. Sodelovanje pri državnem delu odklanja brez najtehtnejših vzrokov, je nevarna taktika, in še tam, kjer so razmere silile slovenske narode v opozicijo, se je pokazalo, da je moral narod tudi za opozicijsko taktiko mnogo žrtvovati.

Beseda o »trdem kruhu opozicije« ni prazna. Čehi nam lahko povedo, kako visoki so bojni stroški njihove taktike v zadnjih letih in baš naši zastopniki Trsta, Dalmacije, bi nam vedeli marsikaj povedati o »suhih letih« opozicijskih časov.

Za opozicijo ali proti njej pisati na način socialno - demokratične »Zarje«, je komодно, toda lahkomišelnost in frivolnost. Za slučaj, da pristopi baron Gautsch k Jugoslovonom s povabilom, naj se odločijo za parlamentarno večino, ali proti njej, je torej trezno in preudarno presoditi vse argumente, predno pade odločilna beseda.

Ni treba poudarjati, da postane vprašanje indiskutabel v tistem trenutku, ko bi baron Gautsch smatral za dobro, obrniti se na naše klerikalce in njih voditelje brez naše vednosti. Dr. Sustersič s svojimi zvestimi nikakor ne nudi garancij za varovanje onih jugoslovanskih interesov, za katerih ceno bi bila jugoslovanska delegacija voljna si naprtiti odgovornosti, ki jih nalagajo strankam parlamentarne večine. V tem slučaju nam ni noben kruh presuh in pretl.

stru njegovih očetov in med njimi je bil eden, ki je veljal za bogatega, in vrh tega je hotel dobiti Tomaž nekaj časa, da res pozabi Natalijo.

Storil je namreč trdni sklep, da se za Natalijo ne bo nič več zmenil. »Tri dni imam časa, da ji spležam — potem pa bo konec za vselej. In če iztaknem kje kako bogato vdovo — jo vzamem, naj bo potem kakor hoče.«

Zvečer je šel Tomaž v gledališče. Preskrbel si je sedež v prvi vrsti na desni in si na Pogačarjevem trgu kupil tri limone, ki jih je nesel seboj k predstavi. Poleg Tomaža je sedel Kozoglav in se je čudil, da mu je Tomaž popolnoma prostovoljno plačal vstopnico v prvi parterni vrsti.

Tomaž se ni nič zanimal ne za občinstvo in tudi ne za predstavu. Čim je zavzel svoj sedež, se je nagmil čez ograjo in je videl in gledal samo muzikanta Piskačka, ki je sedel tik pod njim. Pan Piskaček je piskal na flauto in je užival mnogo simpatij med ženskim svetom, ker je lepo in ginja piskal. Ravno ko se je pan Piskaček pripravljaval, da poskusi svoj instrument je zapazil, da ga Tomaž gleda, neprestano in nepremično in tudi jako neprijazno. Pan Piskaček je postal nemiren. Tomažev nepremično zijanje ga je ženiralo, a ni si mogel pomagati. Kakor hipnotiziran je vsak čas dvignil pogled, da vidi, če zija Tomaž še vedno nanj, in ga zopet povesil. (Dalej prihodnja.)

Politična kronika.

Prva seja državnega zbora bo v ponedeljek, 17. t. m. ob enajstih dopoldne. Gospodski zboraka pa ima svoje prvo sejo istega dne ob treh popoldne. Poletno zasedanje bo trajalo najbrže do 5. avgusta. Na to bo zasedanje prekinjeno, ne odgođeno, ker nameravajo sklicati delegacije, ki bodo zborovale na Dunaju, še v drugi polovici meseca septembra. Delegete bodo volili še v eni prvih sej državnega zbora.

Poslanec poljske ljudske stranke so imeli včeraj svojo prvo sejo. Za predsednika je bil izvoljen posl. Stapiński, za namestnika pa posl. Bojko in Stredniawski. Sklenilo se je tudi, kandidirati za predsednika poljskega kluba bivšega finančnega ministra Bilińskiego.

V socialno-demokratskih krogih se govori, da bo prišlo zdaj, ko se je konstituiral samostojni češki socialno-demokratski klub, do sporazuma med češkimi in nemškimi socialnimi demokrati. Pogajati se hočejo tudi o tem, da postanejo strokovne organizacije samostojne. Nemški socialni demokrati hočejo privoliti, da bi bile češke strokovne organizacije v finančnem oziru samostojne, dočim naj bi avstrijska socialna demokracija v svojih strokovnih organizacijah na zunan, posebno napram mednarodnemu kongresu, združeno nastopala.

Krščansko-socialna stranka se je včeraj pod naslovom »Krščansko-socialna zveza nemških poslancev« nanovo konstituirala. V zvezi je 73 poslancev. Kakor se vidi, so pristopili tudi zastopniki kmetijskih občin nižjeavstrijskih. Vendar so pa ti poslanci združeni v posebno zvezo, namreč v »Zvezo krščanskih nemških kmetijskih zastopnikov na Nižje Avstrijskem«. Tudi mestni poslanci so se posebej konstituirali. Na zunan so sicer te dve zvezi združeni, toda prej ali slej bo brezdvomno prišlo do nasprotja, ker so interesi volilcev obeh skupin prerazlični.

Dalmatinski deželni poslanec dvorni svetnik dr. Vuković je poslal deželnemu glavarju dr. Ivčeviću pismo, v katerem mu poroča, da odloži tudi svoj deželnozborski mandat. Dr. Vuković se hoče popolnoma odtegniti političnemu življenju.

Končne volitve v Galiciji so imele, v kolikor je do sedaj znan izid sledeči uspeh: V 56. volilnem okraju (Peezenizyn) sta bila izvoljena pristaja ukrajinske stranke dr. Cyril Trylowski s 14.000 glasovi in Pavel Lawruk z 12.957 glasovi. V 63. volilnem okraju (Kamionka) je bil izvoljen Ladislav Debski, poljski nacionalni demokrat z 12.628 glasovi in ukrajinski kandidat Vladimir Sien-galewicz z 12.098 glasovi. V 67. volilnem okraju (Cieszanow) sta bila izvoljena konservativca dr. Vladimir vitez Kozlowski z 12.619 in ukrajinec dr. Longin Cegielski s 6999 glasovi. V 68. volilnem okraju (Zharaz) je bil izvoljen ukrajinec dr. Izidor Holubowicz z 12.577 in nacionalni demokrat Ivan Zamorski z 9424 glasovi.

Hrvaškega bana dr. pl. Tomašića zapuščajo njegovi pristaši. Oseki centum — klub s poslanecima dr. Papratovićem in dr. Pinterovićem na čelu so na zadnji konferenci hrvaške delegacije v Budimpešti stavili predlog, naj se vladi grofa Khuen na izreče zaupanje. Seveda je ta predlog silno razburil bana Tomašića. Govoril se celo, da je obnašanje bana celo predsednika hrvaške delegacije grofa Pejacevicha tako razburilo, da se je odpeljal v Karlove vire, da se pomiri. Ko sta posl. dr. Pinterović in dr. Papratović zapustila Budimpešto, so najožji pristaši bana popolnoma nadaljevali konferenco ter sklenili ustanoviti enotno stranko s programom, banovo vlado in skupno vlado brezpopojno podpirati. Ban ima na ta način v hrvaškem saboru še 13 pristašev. Brezdvomno je, da bo ban Tomašić takoj po ustanovitvi nove stranke, razpisal nove volitve za hrvaški sabor. Kako bodo izpadle, ni težko uganiti. Hrvaško-srbska koalicijska pripravlja za najhujši boj in tudi državnopravno opozicija ne bo podpirala banove vlade. Pri volitvah bo ban brezdvomno podlegel ter ostal — osamljen...

Srbski radikalni voditelji so imeli včeraj pod predsedstvom kralja Petra konferenco, v kateri se pa ni so mogli sporazumeti. Predsednik skupščine Nikolić je vled tega odklonil sestaviti novo ministristvo. Kralj je poklical dr. Milovanovića z Dunaja v Belgrad. Najbrže ga bo kralj poveril, naj sestavi ministristvo.

Napetost med portugalskimi monarhisti in republikanci na Španjskem ozemlju je veliko. Portugalski konzul v Orense, Fonceca, je predvečerašnjim zvečer streljal na španjskega monarhista Almeida. Fonceca je štirikrat ustrelil na Almeida ter ga ranil na reki. Konzula so prijeli. Turinska »Stampa« poroča, da so vsi voditelji protirepublikanske zarote v Madridu. Tudi bivši kralj Manuel je baje inkognito v Madridu, kjer se nahaja tudi njegova ljubica, Gaby des Lyé.

Zaradi vmešavanja Nemčije v Maroko je sultanov namestnik El Gebbas izrekel nemškemu poslaniku baronu Seckendorffu sultanovo vse-lje, da more pozdraviti nemško ladijo v marokanskih vodah, obžaluje pa povod. Zelo diplomatično. — V Parizu so mnenja, da gre Nemčiji, kakor smo že včeraj poročali, samo za kompenzacije v Kamerunu, dunajski diplomatični krogi pa vidijo v nemški akciji posledico postupinske entrevije. Od onega časa namreč je Rusija tako vezana v Perziji in proti Kitajski, da ne more v Evropi storiti nobenega uspešnega koraka. V sled te okolnosti pa ima Nemčija možnost Franciji pokazati, da nima njena alianca z Angleško nobene vrednosti. Nemčija je tedaj tudi tu igrala zahrbtno politiko, vendar pa se je mor-da v tem slučaju uračunala. Rusija je namreč sporočila francoski vladi, da more popolnoma računati na njeno pomoč. Angleška ne želi, da bi Francoska okupirala Maroko, ravno tako pa je nasprotna tudi nemškemu koraku in bo morala konsekvntno zahtevati tudi, da se umakne Španija iz Lाराša in Elksarja.

Štajersko.

»Kancelparagraf«. Žalski shod s svojo zahtevo po »kancelparagrafu« je hudo vznemiril spodnještajerske duhovnike. In niti te tolažbe nimajo, da so resolucijo predlagali in sklenili »celjski liberalci« na kakem slabo obiskanem zaupnem shodu — ne, za »kancelparagraf« je glasovalo na predlog uglednega žalskega posestnika dvainpolitišoč mož in mladeničev iz Savinske doline. »Straža« javka sedaj: Nujno potrebna je rešitev mnogih gospodarskih in socialnih predlogov (katerih?) in priti v tem času s ključem po kancelparagrafu, je zločin nad ljudstvom, ki so ga zmožni edino-le liberalci. No — ljudstvo bi z uvedbo kancelparagrafa malo trpelo; imelo bi vsaj v cerkvah mir in pri volitvah dragoceno poročilo, da bodo izvoljeni res možje njegovega zaupanja, ki bi res reševali »gospodarske in socialne predloge«, pa ne v prid vladi in velekapitalističnim katoliškim aristokratom ter škofom, temveč v prid ljudstvu. Čudna reč zares: nobenega poslanca nimajo štajerski naprednjaki in vendar nam »Straža« prisloja tako moč, da homo zavrlji vse blagodejno delovanje poslancev mogočne farovške zveze. Taki izgovori za nezmožnost in neuspehe naših farovških politikov so sedaj še prezgodnji. Saj bo čas za nje, ko bodete na Gautschevo ali Thunovo komando glasovali za nove davke, ali pa ko bodete prišli s samimi blamažami in praznimi besedami z Dunaja domu.

V eri Bienenrthovega nemško-nacionalnega sistema je bilo torej opozicijsko stališče Slovanov samoočelno umevno, kakor bi bilo samoočelno umevno, da bi napredni Jugoslovani ne mogli podpirati barona Gautscha, ki bi stopil pred zbornico z reakcionarnim programom, ali pa bi pripuščal kulturna nasilstva. Samoočelbi je tudi umevno, da napredna stranka, ki vstopa v parlamentarno večino, v kateri se nahajajo tudi klerikalci, ne resignira s tem na svoje kulturne težnje, ne vtakne v žep svojega protiklerikalizma, ker se za-veže le za natančno začetni in dogovorjen parlamentarni program, za katerega obljubi svoje glasove. Da ta program ne sme nasprotovati strankinim načelom, o tem ni potreba razpravljati. Tudi kot člani parlamentarne večine pa morejo in imajo napredni poslanci dolžnost, delovati za svobodomiselne reforme.

Iz Maribora. »Slovensko društvo za Štajersko« s sedežem v Mariboru, ki je sedaj docela klerikalno, je imelo minule dni občni zbor. Iz poročil ne posnamemo ničesar natančnejšega, kako je z — blagajno. »Slovenski Narod« je svoječasno stavil različna to-zadevna vprašanja, na katera bi radi imeli točen odgovor.

Komu so pomagali nemškutarji? Pod tem naslovom se trudi »Straža« znova dokazati, da »Štajercijanci« v ptujekem, osobito pa v ormoškem okraju niso glasovali za Brenciča. Te dni smo že ponovno navedli politične razloge, ki so vodili »Štajercijance« do tihle parole za Brenciča; ako se jim je danes vzbudila napredna vest in skušajo celo neprijetno jim zadevo utajiti, jim ne moremo pomagati. Ako bi se čutili »Štajercijanci« slo-

vensko napredno stranko, bi morali izdati parolo za dr. Ploja. Ker pa Štajercijanci, oziroma njihovo vodstvo ni slovensko, temveč nemško, so bili zanj pri ožjih volitvah merodajni nacionalni razlogi. In ti so govorili proti dr. Ploju za nezmožnega kmeta Brenciča. Da so Štajercijanci v rešnih glasovalih za Brenciča, kažejo te številke, ki jih vzamemo tu in tam iz volilnih rezultatov ptujškega okraja. Jiršovci: pri prvih volitvah so dobili Ploj 0, Brencič 20 in Ornič 39 glasov; pri ožjih volitvah Ploj 2, Brencič 56 glasov. Majšperg: pri prvih volitvah Ploj 5, Brencič 88 in Ornič 51 glasov; pri ožjih volitvah P. 12, B. 113 glasov. Podvinje: pri prvih volitvah P. 2, B. 57 in O. 13 glasov; pri ožjih volitvah P. 2, B. 83 glasov. Istotako je dobil Brencič štajercijanske glasove v Slovenji vasi, Podlehniku, Wurbergu itd. V ormoškem okraju navedemo vse občine, v katerih je dobil Ornič več ko 10 glasov. V Frankoveh je dobil pri prvih volitvah P. 9, B. 5, O. 34 glasov; pri ožjih P. 15, B. 26; v Pušehah prve volitve P. 12, B. 8, O. 10; ožje volitve P. 10, B. 15; Hardek prve volitve P. 20, B. 16, O. 11 glasov; ožje volitve: P. 21, B. 25. Velika Nedelja prve volitve: P. 77, B. 25, O. 16; ožje volitve: P. 86, B. 32. — Če se pomisli, da so duhovniki vsled dobre agitacije spravili na volišče že pri prvih volitvah vse, kar so imeli, govorje te številke jasno dovolj. Zlasti kažejo lepo rezultati v ormoškem okraju, da so Štajercijanci dosledno glasovali za Brenciča. Vse »Stražino« otesranje in celo verno citiranje »Štajerca«, katerega drugače imenuje največje-čela lažnjivca, ne bo prav ničesar izdalo. Radovedni smo samo še na to, kaj poreče »Straža« k agitaciji duhovnikov za geometra Rauterja, ki je vendar odpadel od katoliške cerkve? Ali ni ta agitacija prav nič v zvezi z volilno parolo Štajercijancev, katerih Ornič, dr. Plachki in dr. so bili tudi glavni agitatorji za geometra Rauterja. »Straža« še ne more dovolj napisati o »besnem liberalnem sovraštvu proti veri in cerkvi,« kako da nima nobene grajalne besede za tiste duhovnike, ki se agitirajo za odpadnika od katoliške cerkve? Ali se ne bodo »ljudje prestrašeno vprašali: Smo že tako daleč?« — če vidijo katoliško duhovščino iz sovraštva do lastnih katoliških bratov agitirati za odpadnika od tiste vere, katero po svojih obljubah in zatrjevanjih branijo? In kaj poreče »Straža« k intimnim zvezam škofa s taistim Orničom, ki daje prostore za protestantsko službo božjo? Ako bi storil kaj takega slovenski naprednjak, bi ga ob-lajali farški tintenstrolehi vsak teden šestkrat v »Slovenec« in trikrat v »Straži«; škof pa mu piše: »Mir bodi tvoji hiši« in ga celo obiskuje, ne da bi se farovski branitelji vere zganili. Kdo je torej kriv, da »vera peša?« — Menda le tisti, ki so popolnoma identificirali cerkev in vero s politiko in jim je narodnost le na jeziku, dasi so danes edino odgovorni narodovi voditelji. Končno bodi še omenjeno, da »Straža« molči k poročilu »M. Z.«, da je pri Sv. Lenartu v Slov. goricah rauteriti župan Sollag od veselja ob-šel sorauterita fajmoštra Janžekovi-ča, ker sta dobila v trgu za Rauterja večino. To so vendar dogodki, ki spadajo pod strogo obsodbo narodno tako zelo radikalne »Straže«, ali ne?

Iz Zaleca nam poročajo: Dr. Korošec si je izmislil nov način izzivanja naprednih Savinčanov. Sedaj ho-di po Savinski dolini pridigati in maš-e brat. Ako je tako zelo navdušen za bogoslužje, zakaj ga pa drugače ne opravlja? Ker ne more v dolini javno zborovati in dražiti kmetov — zboruje v cerkvah in se kaže Savinčanom, češ, dali smo vas pa le! Tako je bil v nedeljo v Petrovčah. Imel je pridigo in mašo, po maši pa je hodil okrog cerkve in konferiral z mladimi indivi-dui, s katerimi človek, ki kaj na-se da, ne govori. Popoldne se je udele-žil pogreba klerikalnega občinskega svetovaleca Franca Kudra. Bilo je na pogrebu 6 duhovnikov. Iz gostilne ob državni cesti je nek, očitno vinjeni človek, ki ga je jezilo Koroščevo ošabno obnašanje celo pri — verskem obredu, zaklical: Živio Roblek! Na pokopališču sta govorila Kudru v slovo neki duhovnik Fink in »graš-čak« Fridrich iz Mirazana. Korošec si menda le ni upal nastopiti. Neki socialist je napravil po govorih opazko: »Ko bom jaz umrl, mi ne bodo tako govorili! To so vse »de-monstracije«, ki so se dogodile v ne-deljo v Petrovčah. Korošec si na ta način ne bo pridobil zaslambe v Sa-vinski dolini. Savinčani se od kakih mladih kaplanetov ne damo izzivati in če se bo to izzivanje nadaljevalo, pa nam res utegne poiti potrpežljivi-vost.

Prodaja argentinskega mesa. V Gradcu je bival te dni generalni za-stopnik izvoznih trvd za meso v Ar-gentiniji. Organiziral je prodajo in se zlasti informiral po lokalnem oku-su glede mesa. Doselej se je prodalo v Gradcu argentinskega mesa 70.000 kilogramov; ta množina se bo de od-

slej zdato pomnožila, ako bo meso bolj domačemu okusu odgovarjalo. Po naših spodnještajerskih mestih pa se ne stori niti koraka proti nemosni draginji mesa. V Celju je poskočila cena navadnemu mesu za juho za 2 kroni. Kar so boljše vrste mesa, so seveda primerno dražje. V mestu vla-da zaradi tega podražanja velika ne-volja. Mestna in okoliška občina, čije dolžnost je, skrbeti za Gaberje in Breg, bi naj storili skupne korake za direktno prodajo argentinskega mesa v Celju. A meso bi se naj po graškem vzgledu prilagodilo lokalnemu oku-su. Pri prvem poskusu so ljudje gra-jali na njem zlasti to, da je bilo veli-ko preveč mastno.

Iz Rač pod Mariborom. Po skle-pu štajerskega deželnega šolskega sveta se razširi naša dvorazrednica v trorazrednico. Sklep je pozdravljati tudi s tega stališča, da se bom s po-močjo višje organizirane šole lažje branili proti naklepom za ustano-vitev šulferajnske šole v naši sloven-ski vasi.

Požar v Sevnici. Pišejo nam: V soboto proti večeru je začelo naen-krat goret Smrekarjevo gospodarsko poslopje blizu kolodvora. Obširno po-slopje je stalo v malo minutah celo v ognju. Požarna bramba je ogenj hi-tro omejila.

Zidani most. Uradna učiteljska konferenca. Dne 24. junija t. l. se je vršilo pod predsedstvom e. kr. šol. nadzornika, ravnatelja Gustava Du-duška uradno učiteljsko zborovanje za laški okraj. Zbrano učiteljsvo je pozdravil predsednik najsrčneje in ga pozval, da zakliče presvitlemu cesarju kot ustanovitelju sedanje šole trikratni živio, čimur so se na-vzoči navdušeno odzvali. Predsedni-kovim namestnikom je bil določen zastopnik učiteljsva v okr. šol. sve-tu Anton Gnus, zapisnikarjem pa učitelj Jakob Rainer in Vilko Jurko. Ob 11. je počastil deželni šolski nadzornik g. šol. svetnik Peter Konč-nik s svojo navzočnostjo konferenco, kjer je ostal do konca razprav. Pred-sednik mu je predstavil učiteljsvo, se mu zahvalil za poset in v svojem govoru povdarjal znano njegovo stro-go nepristranost in pravico ljube ter ga prosil, da ostane tudi nadalje ve-ren pospešitelj šole, učiteljsvju, ki deluje pod tako težkimi razmerami, pa iskren zaščitnik. G. deželni šolski nadzornik se zahvali s prisrčnimi be-sedami, poudarjaje, da ga veseli prisostvovati enkrat učiteljski konferen-ci v tem okraju. Dnevni red je bil zelo obširen. V krasnem, uro trajajo-čem govoru je podal predsednik obilico nasvetov in migljajev pedagoško-didaktične vsebine. Njegovim iz-vajanjem je sledilo učiteljsvo z naj-večjo pozornostjo in mu ob sklepu z burnim ploskanjem priredilo zaslu-ženo priznanje. Obravnavale so se sledeče teme: a) Stališče šole napram napakam domače vzgoje. (Poročev. Hildegarda Rieger). b) Kako se naj šolski izleti prireajo, da so pouku prilagojeni? (Poroč. Blaž Jurko). c) Katere naloge v naših računih je z ozirom na praktične potrebe tuokrajnega prebivalstva vaditi in katere bi se lahko izpuščale? (Poročevalec Gustav Vodusek ml.). d) Ka-tere linieure iz normalne zbirke šolskih zvezkov se naj uvedejo za po-samezne kategorije v tukajšnjem okraju? (Poroč. Anton Gnus). d) Šolski izlet iz Trbovelj - Vode v Celje. (Poroč. Emil Vole). Vsi poročevalci so rešili svojo nalogo z izred-no marljivostjo in poslušaleci so sle-dili njihovim izvajanjem z živim za-nimanjem. Nato so se vršile razne volitve. Odposlanec k deželni učit. konferenci sta bila izvoljena naduči-telj Ant. Gnus in učiteljica Rieger. Zastopnikom v okrajni šolski svet je bil izvoljen skoraj soglasno naduči-telj Ant. Gnus iz Dola, ki se je za-hvalil za ta zopetni dokaz zaupanja. V konferenci in knjižnični odsek so bili izvoljeni vsi prejšnji člani. Po iz-črpanem dnevnem redu je povzel g. dež. šol. nadzornik besedo ter izrazil svojo zadovoljnost, da je minila kon-ferenca pod vzornim vodstvom gosp. predsednika tako dostojno in da so bili referati v stvarnem in stilistič-nem oziru na visku. Omeni tudi po-hvalno stremljenje učiteljsva po na-daljni izobrazbi in izreče, da ga ve-seli zelo, ker je našel na najjužnejši meji učiteljsvo, ki se ga more brez skrbi primerjati onemu v središču dežele. Ko je še predsednikov na-mestnik izrekel g. nadzorniku iskren-o zahvalo, je bila konferenca zaklju-čena. Bil je to lep dan, pravi učiteljski praznik, ki ga ni motilo niti naj-manjše nesoglasje.

Koroško.

Ustreljen od divjih lovcov. Gozd-nega eleva grofa Liechtensteina Ko-bentarja, sina posestnika Ivana Ko-bentarja v Celovcu, so neznan lo-vski tatovi ustrelili v obmejnem kranjskem grofovem revirju. Osepnice. V Starem dvoru je obolelo v zadnjih dneh več oseb, naj-več učencev za osepniciami. Na ukaz

okrajnega zdravnika so zaprli s 1. julijem 5. razred tamošnje šole. Najdena utopljena. V Glini pri Simerčah so dobili utopljeno 56letno Marijo Schulz. Ženska je pohajala brez posla in bila pijanka, kar je tudi brzokone povzročilo njeno smrt. — Isti večer pa so dobili tudi v Glini, in sicer pri Mageregerjevem mlinu neznanega utopljena, približno 40 let starega. Okoličani so prepričani, da je to kak železniški delavec.

Nasilen potnik. Minulo sredo popoldne je obiskal soprog mizarja Unterwegerja v beljaški okolici neki potnik in ji ponujal razne fotografije. Ker žena ni marala fotografij, je vsiljivi možakar začel ponujati sebe. Ko ga je soproga odločno zavrnila, je postal nasilen. Pravočasno ji je prišel na pomoč njen 18letni sin, ki je nasilneža odpodil.

Primorsko.

Imenovanja. Davčna oficijala Jos. Plahuta in Rudolf Pretnar v Gorici sta imenovana za davčna upravitelja v IX. činovnem razredu; davčni asistent Anton Vodopivec pa je postal oficijal.

Iz železniške službe. Postajni odpravitelj Franc Visenjak je imenovan za asistenta.

Dramatično solo. Otvori sredi tega meseca dramatično društvo v Trstu.

Kolera v Trstu. Potnica Marija Soldan, ki je obolela na parniku »Oceanica« za kolero, je v ponedeljek popoldne ob 4. umrla. Ostali potniki ne kažejo znakov obolenja, vendar pa se je med njimi konstatiralo 3 zdrave bacilosce. Parnik bo še enkrat desinficiran in bo brzokone že danes dobil libero pratio.

Porotna razprava radi poloma laške banke »Banka popolare« v Gorici se prične danes. Na obtožni klopi je 6 obtožencev, in sicer: I. Colle, Alfred Lenasi, dr. R. Luzzatto, Hektor Piani in brata Conforti. Obravnava bo trajala 12 dni. Obtožnica, ki se bo danes brala, obsega 100 strani.

Saljiv tat. V skladišče jajec v ulici Carducci v Trstu je vlomil v nedeljo zvečer že 75krat kaznovani 42letni krošnjar Ivan Martini. Odprl je predal za drobiž, dobil pa v njej samo nekaj 75 vinarjev. To mu je bilo seveda premalo in hotel se je, da se vlom sploša vsaj pošteno najesti. In res je snedel 20 jajec. Lupine je metal brezobzirno skozi okno, kar je privabilo več gledalcev. To je tatu ngajalo in začel je metati skozi okno denar in jajca in se radostno veselil nad vrvenjem in pretepom laških postopancev, ki so se trgali pod oknom za vinarje in za razbita jajca. Konec temu komičnemu prizoru je napravila še-le policija, ki je vdrla s pomočjo ognjegašev v skladišče in aretirala saljivega tatu.

Prijatelj kurenine. V soboto je aretirala tržaška policija v ulici Fornace 19letnega mesarskega pomočnika Senico, ki je nesel v košu sedem kokoši in eno gos, ki jih je ukradel med potjo iz predmestja. Senica je znan tat in kurji prijatelj in je bil radi tatvine že večkrat kaznovan.

Predzna tatvina draguljev. V nedeljo, dne 25. junija je šel popoldne Nikolaj Zorati s svojo rodbino na izprehod. Ko se je proti večeru vrnil, je našel vrata v stanovanju siloma odprta. Pri nadaljnjem raziskavanju je pograbil v mali omarici šatuljo z dragulji, ki so cenjeni nad 2000 K. Zorati je bil proti vltomu zavarovan.

Nezgode. Vsled solnčarice je padla na ulici Crocefisso v Trstu 29letna Ana Graserjeva. — Neki pijanček se je hladil snoči ob morju in padel v pijanosti v vodo. Trije mornarji nekega Lloydovega parnika so ga še pravočasno rešili. — Spirit se je ugal pri kuhanju s samovarom 24letni Ani Petsko. Opokla se je po obrazu in rokah toliko, da so jo morali odpeljati v bolnišnico.

Sam se je zažgal v stranišču. Policija je aretirala v ponedeljek v Trstu v Starem mestu 37letnega mizarja Franca Fenocija. Predno je šel v zapor, je prosil da je smel iti v stranišče. Tam si je zažgal zanalašč obleko in bil naenkrat ves v plamen. Ker so pazniki takoj zapazili dim v stranišču, so vdrli vrata in jetnika ugasili. Dobil je tako hude opekline, da so ga morali odvesti v bolnišnico.

Poskušena samomora. V torek popoldne se je zastupila v Vrstu 23letna Irena Tosorato radi družinskih preprirov, popoldne pa iz neznanih vzrokov 18letni natak H. P. Kodani, ki je služil na parnikih. Oba so pravočasno rešili.

Shod slovanskega učiteljstva.

Shod slovanskega učiteljstva, ki se je lani radi nastalih ovir preložil, se vrši letos v Krakovu. Program tega shoda je določen tako-le: V petek 21. julija pozdrav došlih go-

stov. V soboto dne 22. julija ob pol 8. zjutraj: Seja odbora »Zveze slovanskega učiteljstva«; ob 9. dopoldne: Slavnostno zborovanje slovanskega učiteljstva iz vseh pokrajin avstrijskih (prva plenarna seja).

Dnevni red: 1. Otvoritev zborovanja. 2. Volitev častnih predsednikov iz srede učiteljstva. 3. Imenovanje tajnikov. 4. Sprejetje pravilnika. 5. Govori delegatov in reprezentantov. 6. Slika ljudske šole v Avstriji, a) v sedanosti (referira dr. Henrik Kanarek), b) v bodočnosti (referira M. Uehla). 7. Načrt službene pragmatike za ljudsko učiteljstvo (referira Karel Kostelecki). 8. Zaključitve zborovanja.

Ob 1. popoldne: Slavnostni banket. Ob 3. popoldne: Začetek dela v odsekih; subreferati za razpravljanje v odsekih bodo podani v podrobnem programu kongresa. Ob pol 8. zvečer: Slavnostna predstava v mestnem gledališču »Halka«, narodna opera, Moniuszko.

V nedeljo dne 23. julija: Od 8. do 10. nadaljevanje razprav v odsekih. Ob 10. Drugo plenarno zasedanje shoda v svrhu sprejema resolucij in predlogov, odobrenih v odsekih in nanašajočih se na referate: a) slika ljudske šole v Avstriji, b) službena pragmatika za ljudskošolsko učiteljstvo.

Popoldne: Oglედovanje mesta in njegovih znamenitosti ter izlet do Okocima.

Ponedeljek 24. julija: Oglედovanje mesta in razstav: izlet na Kopice Kosciuski, do Wieliczke, Zakopanega in Tater.

V torek dne 25. julija: Izlet do Zakopanega in Tater.

Izlet v Wieliczko stane 4 krone. V Okocim 8 kron, v Zakopano in do Morskega očesa v Tatrah pa 22 kron.

Podrobne informacije daje tajnik »Zveze slovanskega učiteljstva«: Jozef Robak, učitelj, Krakow, Zwierzyniecka 23.

Dnevne vesti.

+ Izjava. »Slovenec« me dolži, da sem spisal za »Slov. Narod« neko dnevno vest, ki se je pečala z dr. Šusteršičevim letoviščem. Bodi škofovemu listu povedano, da radi mene g. dr. Šusteršič lahko zahaja na letovišče, kamor hoče. Zatorej o tem dosedaj še nikdar vrstice zapisal nisem, ter je tudi v bodoče zapisati ne nameravam. Da v prizivni davčni komisiji ne poznam političnih strašk, to mi lahko potrdijo možje, dosti boljši od onih, ki sede v uradništvu »Slovenca«.

Dr. Ivan Tavčar.

+ Peganova pritožba. Zaradi Peganove pritožbe se ne more konstituirati ljubljanski občinski svet, zaradi Peganove pritožbe je Ljubljana oropana svoje najvažnejše pravice, namreč svoje samouprave, in zastajajo najvažnejša gospodarska dela. Ni čuda, da je zaradi tega ogorčen vsak, kdor pošteno misli, in le tisti, ki hočejo Ljubljani škodovati in ki ji nič drugega ne žele, so zadovoljni s tem početjem. Ogorčeni so celo klerikalni krogi, izvemši spokorjenega dr. Gregoriča, ki je tako jezen na Ljubljano, da bi jo najraje zažgal in opustošil. »Slovenec« skuša z jezuitskimi sredstvi spraviti ljubljansko prebivalstvo v zmotu, da bi nastalo nevoljo paraliziral. Pravi namreč, da bi bili vsi sklepi občinskega sveta neveljavni, če bi se občinski svet konstituiral, predno je končno rešena Peganova pritožba in če bi se Peganovi pritožbi ne priznala odločilna moč. Seveda je to »Slovenčev« modrovanje popolnoma neresnično in neutemeljeno. Če bi se konstituiral občinski svet in bi zdaj začel delati, upravnemu sodišču pa bi recimo čez eno leto razsodilo, da je volitev v občinski svet bila neveljavna, bi bili vzle temu vsi storjeni sklepi popolnoma veljavni. To priča že izgled deželne zbornice, čigar sklepi so veljavni tudi če volitve niso verificirane. Z občinskim svetom je ravno tako, kakor s takimiimenovanimi putativnim zakonom. Ta je bil legalno sklenjen, a pozneje se je izkazalo, da ni veljaven in pristojna oblast ga je razveljavila. Otroci iz takega zakona so pa vendar legitimni, četudi je postal zakon staršev neveljaven. Ravnotako bi bilo s sklepi občinskega sveta, če bi se Peganovi pritožbi ne bi priznala odločilna moč.

+ Slovenci v državnem zboru. Soc. dem. dnevnik »Zarja« polemizira z našim petkovim uvodnikom, češ, doma hočemo biti protiklerikalni, na Dunaju pa silimo s klerikalci v skupen hlev, pod eno streho, da si zasiguramo ministra. »Zarja« dokazuje to svojo trditve s citatom iz našega članka, češ da treba »izločiti vsa ona vprašanja, ki bi mogla postati za spoznavno postopanje (sc. klerikalcev in naprednjakov) usodna.« Ta

vprašanja so po mnenju soc. dem. dnevnika »ona, ki niso všeč dr. Šusteršiču.« Uredništvo »Zarje« je najbrž v svetem ogorčenju odložilo naš članek, čim je prečitalo naše zgornje citirane besede. Sicer ni mogoče, da bi jih list, od katerega smemo pričakovati, da odklanja način klerikalnih polemik, porabil za konkluzije, kakršne navaja v članku »Slovenci v državnem zboru«. Smisel citiranega stavka, da treba izločiti vsa »usodna vprašanja« je namreč ravno nasproten onemu, kakor ga razumeva »Zarja«. To sledi jasno iz člega članka, zlasti pa iz končnih, onim besedam sledečih izvajanj: »Vprašanja, ki bi mogla biti za sporazum usodna« so baš ona, ki bi bila všeč dr. Šusteršiču. Je to predvsem zadeva njegove ministrske kandidature in pa njegovih strankarskih interesov. Razven urednikov »Zarje« menda živ človek na svetu ni mogel našega članka drugače razumeti, kakor v ravno kar označenem smislu. Da pa zahteva soc. dem. glasilo v vsakem slučaju namigavanja s kolom, kjer zadostuje migljaji, to nas ne more prepričati. »Lapidarnost« političnega uvodnika je lepa stvar, toda največkrat le tedaj, kadar gre za to, s krivimi premisami in napačnimi konkluzijami vzdržati verjetnost navihih trditvev, kakor je to poskusila »Zarja«. Za take primitivne »trike« pa so časi skoraj da že minuli.

+ Kdo je napredoval? »Slovenec« je še sedaj vznemirjen radi silnega narastka naprednih glasov pri zadnjih državnoborskih volitvah. Toda mesto da bi razmišljal o vzrokih, zakaj so napredni glasovi tako nepričakovano narasli, igra vlogo ptica noja, ki ob bližajoči se nevarnosti potisne svojo glavo v pesek, misleč, da se je s tem že ubranil nevarnosti, ter slepi svoje »bravce« s trditvijo, da so zadnje volitve pokazale, da se je pravzaprav pomnožilo samo število klerikalnih volilcev. Ne prihaja nam na misel, da bi se o tem vprašanju prerekli s »Slovencem«, saj govore številke same najbolj jasno. Zakaj pa si »Slovenec« ne upa predložiti svojim čitateljem številk o razmerju oddanih glasov pri državnoborskih volitvah, da bi si sami napravili sodbo o tem, kdo je napredoval in kdo je nazadoval? Sicer pa vzemimo, da bi bili naprednjaki nazadovali, klerikalci pa napredovali. Kaj bi to dokazovalo? Ničesar drugega, kakor to, da je bil klerikalni terorizem pri teh volitvah tako velik, da je požrl toliko in toliko glasov. Končno pa tudi nimajo klerikalci prav nobenega vzroka se posebnost postavljanja s svojimi večinami. Saj vemo, kako so prišli do teh večin: spovednica, prižnica, škofov pastirski list so storili svoje, in če še ni dovolj zaleglo, so posegli naravnost po goljufijah, v katerih so priznane največji mojstri, kakor to najjasneje dokazuje slučaj Kregar-Štefe. In po deželi, kjer posvečenim gospodom nič ne gleda prav na prste, se da tako lahko goljufati z volilnimi imeniki, z glasovnicami itd. In v takšnih okolištinah ni vrag, da bi ne imeli po deželi večine. Za to pa lahko upravičeno trdimo, da bi klerikalci že pri teh volitvah izgubili pr mandatov, če bi bile volitve res svobodne in pošteno izvedene, to se pravi, ako bi ne bilo duhovniškega terorizma in nasilstva, ako bi ne bilo dovoljeno zlorabljati spovednic in prižnic in ako bi se duhovnim gospodom in njihovim podreptnikom vsaj toliko gledalo na prste, da bi ne mogli tako nesramno goljufati.

+ Delo in trpljenje dr. Šustešiča. V večeršnjem »Slovenec« čitamo ta-le stavek: »Slovenska javnost prav dobro ve, da nimamo Slovenci moza, ki bi leto za letom, noč in dan toliko duševno delal in trpel za svoj narod, kakor ravno dr. Šusteršič.« Da, res je: dr. Šusteršič dela »leto za letom, noč in dan« ter trpi, toda to delo in trpljenje ni posvečeno narodu, marveč lastnim koristim in interesom. Saj je notorično znano, da se vsa Šusteršičeva politika suče okrog ene osi, da bi on — vodja »Eselesa« — postal minister. Temu cilju podreja dr. Šusteršič vso narodno politiko. Zato tudi Slovenci nismo v zadnjih letih, odkar nas po pretežni večini zastopajo v parlamentu Šusteršičevi mameluki, niti v narodnem, niti v kulturnem oziru čisto nič napredovali. Pozivamo klerikalno gospodo, naj nam navedejo samo en uspeh dr. Šusteršičevega »dela in trpljenja« za narod! Ali je morda to uspeh Šusteršičevega »dela in trpljenja« za narod, da smo dobili v Ljubljani samostojno nemško gimnazijo, ali je to uspeh, da smo dobili za predsednika deželnega sodišča Nemca, da smo dobili nemškega državnega pravdnika itd. itd.!! Zares to »delo in trpljenje« je tako veliko, da si želi ves slovenski narod prav iz srca samo to, da bi si dr. Šusteršič privoščil trajen oddih ter prepustil krmilo slovenske politike drugim, ki se sicer ne bodo javno slavili radi svojega dela in trpljenja za narod, ki pa bodo v resnici tudi kaj dosegli za narod.

+ Trgovaka in obrtniška zbornica za Kranjako ima v petek, dne 7. julija t. l. ob pol 5. popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Predložitev zapisnika zadnje seje. 2. Naznanilo predsedstva. 3. Naznanilo tajništva. 4. Zbornični račun za leto 1910. 5. Volitev zborničnega zastopnika v odbor obrtno-nadaljevalne šole v Krškem. 6. Volitev zborničnega zastopnika v odbor gremijalne šole v Ljubljani. 7. Predlog za imenovanje zborničnih zastopnikov in zapisnikarja v volilni komisiji za zbornične volitve. 8. Izjava o vprašanju priklopite obrtnih nadaljevalnih šol za mehanično-tehnične in stavbne obrte v Ljubljani k državnim obrtni šoli. 9. Tajna seja.

+ Kmetijska županska zveza je klerikalna organizacija in po poročilu svojega glasila »Občinska uprava« šteje 123 vpisanih članov, od katerih je plačalo članarino za leto 1910 le 24 (!) članov, za letošnje leto pa še le — 17 (!). To pa navzlic obupnim opominom in ponovnim pozivom po pristopu in vplačilu članarine. Na zadnjem občnem zboru 24. maja je bilo zastopanih samo 9 klerikalnih občin iz ljubljanske okolice, in vendar je toliko in toliko klerikalnih občin na Kranjskem. Kje so vendar nešteti klerikalni župani, s katerimi se klerikalni kolovodje tako radi ponašajo! Ali res nimajo nikakega smisla za svojo strokovno organizacijo? Vzrok tiči najbrže v tem, da ta kmečka županska zveza ni nikaka stanovska organizacija, marveč čisto navaden privesek klerikalne stranke in poslušna dekla klerikalnega deželnega odbora. Pravi nonsens je dejstvo, da je vodja te zveze in urednik njenega glasila deželni odbornik famozni dr. Pegan. Kaj takega je le v klerikalnih organizacijah mogoče! Saj so si vendar interesi županstev in deželnega odbora največkrat nasprotni. Kako more toraj referent občinskih zadev v deželnem odboru dr. Pegan dopustiti najmanjšo kritiko proti deželnemu odboru v glasilu kmečke županske zveze, če je sam glavni urednik tega glasila. Vzemimo konkreten slučaj iz zadnjega časa. Občinska uprava kratko poroča, da je deželni odbor (zakaj ne veleslavni!) predlagal deželni vladi razpust občinskega odbora v Zgornji Šiški, v kar so dali povod izgrede o priliki volilnega shoda, pri katerih župan ni hotel nastopati kot načelnik krajevne policije v varstvo volilne svobode, da vzdrži javni mir in red. Tako poroča glasilo kmečke županske zveze o najnovejšem klerikalnem atentatu na samopravo kranjske kmečke občine, namesto da bi župansko glasilu z največjim ogorčenjem zavrnilo to protiljudsko delo in z brezobzirno odločnostjo ožigosalo nezalasišno postopanje kranjskega deželnega odbora, ki hoče na Kranjskem etablirati azijske razmere brezpravnosti. No dr. Pegan, ki je po ukaz dr. Šusteršičevem predlagal razpust občinskega odbora, vendar ne bo ožigosal samega sebe! In tudi kmečka županska zveza ne bo protestirala proti razpustu, ker se vendar ne sme zameriti dr. Šusteršiču, kateremu na ljubo se za vlado slaboslavnega barona Schwarza na Kranjskem razpuščajo občinski zastopi, akoprav ni v to nobenega stvarnega povoda in se jim ne more očitati najmanjše krivde. Kako more taka stanovska zveza varovati in čuvati ugled kmečkih županov in varovati samopravo kmečkih občin! V takih razmerah se prav nič ni čuditi, da niti klerikalni župani, ki imajo kolikoj samostojnosti in niso dali svoje pameti v zakup svojemuj fajmostru, ne pristopijo kot člani svoji stanovski organizaciji.

+ Maks Bradaška, c. kr. računski oficijal, je človek, ki mu ni več pomagati in se mu ne sme več priznati. Njegov nastop pri občnem zboru uradniškega gospodarskega društva je bil tak, da so se vsi udeleženci sramovali takega »tovariša« in so celo njegovi ožji prijatelji ušli z občnega zbora, ker jih je bilo sram. Naše mnenje je, da bi morali Bradaška čisto navadno vreči iz lokala, zato nam je neumljivo, da se ga je pardoniralo na vse načine in še nas naprosilo, naj ne omenjamo njegovih klovnišad in justifikacije, ki se je na njem izvršila, češ da je vseeno državni uradnik in obnašanje enega ne sme umazati v javnosti člega stanu. In namesto da bi se ta človek zakril v zemljo in se kolikor mogoče skrnil pred javnostjo, se drzne v »Slovenec« na naše takorekoč milo poročilo odgovarjati in navajati tudi take stvari, ki jih niti govoril ni. Odgovorijo naj mu prizadeti, če se jim Bradaška sploh še vrpeden zdi odgovora, mi pa le pomilujemo »Slovenčev« uredništvo, ki daje v listu prostor za take stvari in za take ljudi, ki bi bili povsod drugod nemogoči.

+ Klerikalci med sabo. V nedeljo so klerikalci nadlegovali občino Vič-Glince in so naslednji dan povedali, da se je njih priredba sijajno iz-

vršila in mirno in da je bila tako imenitna, da so nasprotniki morali onemiti. Snoči pa joku »Slovenec«, da so bili klerikalci tepeni. Resnica pa je, da jim niti liberalci, niti socialni demokrati niso nič hoteli, pač pa so se živinsko pijani klerikalci med seboj pretepali in končno še napadli mirne ljudi, ki so od daleč gledali divje početje nadelanih katolčanov.

+ Čez sedem let pride vse prav. Čuki na Viču so se v nedeljo sami med sabo stekli, da so morali celo posredovati orožniki. Tega jih je seveda sram, zato skušajo stvar v »Slovenec« zaviti, kakor da bi bili pretepa krivi — kdo drugi, kakor naprednjaki. In stavimo, da bodo to svojo pesem godli naprej in če bi bilo tudi sto priči, ki bi nasprotno potrdile. In končno, kaj pa je klerikalcem na tem, ako si tudi dobe zanesljive priče, kakor so to poskušali pred par leti. Takrat so Čuki napadli Sokole in da bi se zmazali, je neki gospod, ki je uslužben pri nekem klerikalnem zavodu, iskal ljudi, ki bi hoteli pričati za čuke. Če bi morda »Slovenec« ne vedel za tega moža, so mu na razpolago priče, ki mu bodo lahko navedle ime dotičnega poštenjakoviča.

+ Pred državnim sodiščem na Dunaju vrši se danes razprava na pritožbo umirovljenega c. kr. deželnošolskega svetnika Tomaža Einspielerja zoper justično upravo zaradi kršenja jezikovne ravnopravnosti.

+ Od južne železnice. Imenovani so: za revidenta adjunkt Karel Stefin v Zalogu, za provizoričnega asistenta uradniški aspirant Albin Löschnigg v Zalogu, za asistenta po 12letnem službovanju ekspedient Fran Rebec v Ljubljani. V oddelku strojništva je bil imenovan podnačelnik kurilnice v Ljubljani, Emanuel Zelinka, za revidenta.

+ Iz finančne službe. Računska praktikanta Ivan Šiška in Božidar Tomšič sta imenovana za računsko pristava v XI. čin. razredu pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani.

+ Izlet k Dolinarju v Kozarje. Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj priredi v nedeljo, dne 9. julija t. l. izlet k Dolinarju v Kozarje nad Vičem. — Zbirališče točno ob 2. popoldne na vrtu g. Frana Oblaka (Tončevog Francelj) na Tržaški cesti št. 22, kjer bodo tudi vozovi proti nizki odškodnini na razpolago. — Senenat vrt, dobra jed, izborna pijača, otroške igre. — K obilni udeležbi vabi vse društvene člane, prijatelje in znance ter njihove družine. Odbor.

+ Velik kres, ki se je žgal večeraj na Golovcu (na Babičevi strani) na čast našima blagovestnikom sv. C. in M., je nad vse pričakovano lepo uspel. Bil je eden najlepših v ljubljanski okolici. Privabil je veliko množico občinstva, ki je pokazalo s svojim obiskom, da ve ceniti spomin naših blagovestnikov. Med ubranim petjem ad hoc sestavljenega pevskega zbora in med spuščanjem krasnih raket se je razlegalo pokanje topičev daleč naokoli. Po kresu je napolnilo občinstvo prostore g. Babiča, kjer se je razvila med petjem in plesom veselja, neprisiljena zabava, ki je trajala pozno v noč.

+ Št. Janška premogokopna družba je premestila svoje ravnateljstvo iz Trsta v Ljubljano, na Erjavčovo cesto št. 2. Več pove inserat.

+ Radi močnega prometa v dobi potovalne sešije vozi med Dunajem in Ljubljano posebni brzovlaki, kateri se radi ugodne lege potujočemu občinstvu tople priporočajo. Odhod iz Dunaja ob 8. uri 35 minut dopoldne, prihod v Ljubljano ob 5. uri 21 min. popoldne, le počenši od 29. junija do 27. avgusta 18. julija in od 3. septembra do 27. septembra vsak dan. Odhod iz Ljubljane ob 10. uri 45 min. dopoldne, prihod na Dunaj ob 8. uri 5 min. zvečer le od 30. junija do 19. julija in od 4. septembra do 27. avgusta 18. septembra l. l. vsak dan. Posebno ugodna zveza proti Dunaju je tudi z osebnim vlakom št. 40 iz Ljubljane ob 7. uri 22 min. zjutraj, prihod v Maribor ob 11. uri 30 min. dopoldne. Prestop v koroški brzovlak. Odhod iz Maribora ob 12. uri 21 min. popoldne, prihod na Dunaj ob 5. uri 40 min. popoldne. Ugodna prilika za obed v Mariboru.

Ljudska šola v Spodnji Šiški. Iz Sp. Šiške se nam poroča: Šola je sedaj premajhna in drugo leto ne bo mogoče vseh šolsko-obveznih otrok sprejeti v šolo. Tudi za obrtno nadaljevalno šolo ni prostora, da bi se pričelo s poukom, akoravno že celo leto učenci ne obiskujejo šole, ker so jih iz Ljubljane izključili; torej so popolnoma brez poudka, dasi šolski zakon veleval, da morajo učenci toliko časa v šolo hoditi, da postanejo pomočniki. Krajni šolski svet je to dobro vedel, zatorej je v pravem času vse potrebno ukrenil, da se šolsko poslopje še za eno nadstropje vdvigne in s tem pridobi risalno dvorano, 8 učnih sob, kakor tudi nekaj malih sob

odlikovala v plavanju. Na poročni dan je ravno ta okolnost pripomogla, da je rešila ženino življenje. Na poti v cerkev se je namreč tudi ta zaročenec premislil in nevesti ušel iz voza. Podila sta se po mestu, dokler ga ni prignala strastna nevesta do reke Sane. Tu možakar ni mogel več naprej in je skočil v globoko naraslo vodo. Sicer je znal plavati, toda bolj slabo. Začuden so gledali došli svatje in cela množica občinstva na plavača, kateremu so začele pešati moči in se je bilo bati, da se začne potapljati. V tem trenutku je skočila nevesta v vodo in prišla ravno pravčasno do njega in ga spravila na suho. Vse te nesrečne, a odločne neveste, posebno pa zadnja, so si res svoje sproge v pravem pomenu besede ujele.

Velikanska vročina v Ameriki. Kakor poročajo iz New Yorka, vlada po celem vzhodu Severne Amerike strahovita vročina. Mestoma kaže termometer 42° C. v New Yorku je umrlo en dan 10 ljudi vsled vročinske kapi. Posebno hudo prizadeti so revnejši krogi. Nad milijon ljudi je šlo iz mest in se nastanilo blizu morja. Coney Island ima sam 400.000 gostov. Ljudje prenočujejo na prostem, na obrežju ali v parkih. Po cestah v New Yorku in v drugih mestih leži mnogo mrtvih živali. Naval na kopaljšča je tako velik, da so morali skriti čas, koliko dolgo sme posamezna oseba ostati v vodi, na par minut. Tudi otroci silno trpe pod vročino. Vročina je tako velika, da je že 40 let ni bilo enake, k temu pa jo stori naravnost nezno, da ni prav nobenega vetra.

Slovenski časnikarji, ki se udeležijo slovenskega časnikarskega kongresa v Belgradu, se odpravljajo v soboto 8. t. m. jutraj ob 7. iz Ljubljane preko Zidanega mosta in Zagrebu v Belgrad. Iz Zagreba potujejo s popoldanskimi brzovlakom.

Telefonska in brzovarna poročila.

Dr. Filipič umrl.

Celje, 5. julija. Umrl je danes ob 9. dopoldne po daljši bolezni odvetnik dr. Ljudevit Filipič v 61 letu. Pogreb bo v petek ob 3. popoldne. Socijalni demokratje v novem parlamentu.

Dunaj, 5. julija. Današnja »Arbeiter Ztg.« poroča, da se vrše med posameznimi socijalno demokratičnimi klubi pogajanja glede skupne socijalno demokratične organizacije v novem parlamentu, ki naj bi bila zasnovana na drugih temeljih, kakor v bivšem kabinetu, ker se stara organizacija ni obnesla. Pričakovati je, da socijalni demokrati v novem parlamentu ne bodo imeli enotne skupne organizacije.

Prestolni govor.

Dunaj, 5. julija. Naš dunajski urednik izve iz najzanesljivejših virov, da bo obsegal prestolni govor tudi pasus o avstrijski zunanji politiki. To točko je redigiral v nedeljo ministrski predsednik Gautsch v sporazumu z zunanjim ministrom Aehrenthalom.

Razpad krščansko-socialne stranke.

Dunaj, 5. julija. V vseh političnih krogih vzbuja večerajšnje konstitucijske zborovanje krščansko-socialne stranke največje zanimanje. Krščansko-socialna stranka je v tem zborovanju razpadla na dva tabora in sicer na mestno in na kmečko stranko, ki si bosta zelo ostro nasprotovali. V zvezi krščansko-socialne stranke so zahtevali kmečki poslanci svojo lastno organizacijo, ravno ako zahtevajo svojo organizacijo tudi mestni poslanci. Razcepljenje stranke se je že izvršilo. Oba dela zahtevata zase popolno svobodo v gospodarskih vprašanjih.

Česko-nemška pravna pogajanja.

Praga, 5. julija. Tu se bodo začela že prihodnjih dneh pravna pogajanja med Čehi in Nemci. Nekateri krogi mislijo, da bodo imela ta pogajanja uspeh.

Praga, 5. julija. Češki in nemški veleposelniki bodo sporazumno prevzeli posredovalno nalogo v česko-nemških pravnih pogajanjih. Razpokoženje za spravo je zelo ugodno. Namestnik knez Thun je danes odpotoval na Dunaj, da referira Gautschu o začetku pravnih pogajanj. Jutri bo sprejet najbrže tudi od cesarja v avdienci. Splošno vlada mnenje, da bo mogoče doseči še v najkrajšem času vsaj takozvano majhno pravno pogodbo.

Velik požar v Trstu.

Trst, 5. julija. Danes ob 7. jutraj je izbruhnil v »Lloydovem« arsenalu, kjer izvršujejo popravila in montirajo stroje vsled poškodbe električnega dovoda, velik požar, ki se je strahovito hitro razširil. Na kraj požara je prišla takoj mestna požarna bramba in gasilci štabilimenta »Teh-

nica« ter drugih bližnjih tovararn. Tudi remorker »Pluto« je priplul pred arsenal in bruhal velike množice morske vode v ogenj. Požarni brambi se je posrečilo v treh urah ogenj omejiti. Škode je 30.000 kron. Dva delavca sta bila težko ranjena, mnogo jih je bilo lahko ranjenih.

Demonstracije v Zagrebu.

Zagreb, 5. julija. Na predvečer velikega narodnega praznika je prišlo večeraj zvečer v Zagrebu do velikih demonstracij proti Madžarom. Demonstranti so šli pred državni kolodvor in razbili tam nekaj šip. Šli so potem tudi pred madžarsko šolo, kjer so razbili tudi nekaj šip. Posredovati je morala končno policija, ki je demonstrante razgnala. Po noči je bil po celem mestu zopet popoln mir.

Ogrska vlada in Justova stranka.

Budimpešta, 5. julija. Khuen-Hedervary dementira vest o kompromisu vladne in Justove stranke. O junctimu volilne in bralne reforme ni nobenega govora.

Vojna nevarnost na Balkanu.

Cetinje, 5. julija. Kralj Nikolaj je informiral vse poslanike, da je črnogorska vlada mobilizirala divizijo v Podgorici, ki šteje 12.000 mož. Avstrijski poslanik je nato nenadoma odpotoval. Po celi Črni gori vlada skrajno bojovito razpoloženje in bati se je najhujših posledic.

Cetinje, 5. julija. Kralj je sporočil zastopnikom velesil, da mobilizacija v Podgorici nima drugega namena, kakor da je Črna gora pripravljena za vse slučaje. 15. t. m. potee premirje z Malisori in nikdo ne ve, kake razmere nastanejo potem.

Cetinje, 5. julija. Vest, da je avstrijski poslanik zapustil Cetinje, je neresnična.

Pariz, 5. julija. »Journal de Paris« poroča iz Rima, da je turški prestolonaslednik od tam nenadoma odpotoval. Pri slavnostni pojedini ni izrečena prav nobena napitnica in italijanski zunanji minister se je obnašal napram prestolonasledniku skrajno rezervirano in hladno.

Solun, 5. julija. V San Giovanni di Medua je turška transportna ladja izkrcala 3000 turških rezervistov, ki so namenjeni za zgornjo Albanijo. Tudi v Južni Albaniji se vedno bolj širi vstaško gibanje in se je bati, da izbruhne tudi tam ljuta vstaja.

Carigrad, 5. julija. Večraj se je vršil ministrski svet, o katerega izidu varujejo popolno tajnost.

Avstrijski kapital v Srbiji.

Belgrad, 5. julija. Tukajšnja trgovska banka, ki obstoji že 17 let in ki je eden najbogatejših srbskih denarnih zavodov, je prešla v roke avstrijskih kapitalistov. Srbsko časopisje je vsled tega silno vznemirjeno.

Razstava slovenskih časopisov.

Belgrad, 5. julija. Predelala za razstavo slovenskih časopisov so malodane že gotova. Rusi so poslali 4600 listov in časopisov, Čehi 2000, Poljaki 2000, Bolgari 280, Srbi 244, Hrvati 150, Slovenci 110. Slovaki in Lužiški Srbi pa skupaj 40 izvodov. **Belgrad, 5. julija.** Poslojpe Narodne skupščine, v katerem se bo vršil slovenski časnikarski kongres, je popolnoma renovirano. Hodniki so tapetirani s pirotekničnimi preprogami. V dvorani sami sta postavljena kipa Vuka Stefanovića Karadžića in Dositeja Obradovića. V skupščinskem poslojpu se za čas kongresa instalira brzovaj in pošta.

Črnogorski list v Belgradu.

Belgrad, 5. julija. Tukajšnji črnogorski emigranti so ustanovili svoj političen list »Naprijed«. Lastnik lista je Krsta Popović. Prva številka novega lista je izšla večeraj.

Slovenski časnikarji — Belgradu in Obradoviću.

Belgrad, 5. julija. Predsedstvo »Vseslovenske časnikarske zveze« izroči belgradski občini v dar veliko umetniško sliko zlate Prage, na grob velikega srbskega učenika Dositeja Obradovića pa položi srebrn lipov venec.

Srbska ministrska kriza.

Belgrad, 5. julija. Predsednik skupščine Nikolić je odložil svoj mandat ustanoviti koalicijsko ministristvo, ker je spor med staro in mladoradikalci nepremostljiv. Novo ministristvo bo skušal sestaviti bivši ministristki predsednik Pašić ali minister Protić na čisto staro radikalnem programu.

Nezgodna na vojaškem strelišču.

Belgrad, 5. julija. Na častniškem strelišču v okolici Belgrada so imeli večeraj vaje za metanje ročnih bomb. Ena bomba se je razletela tik pred stotnikom Nujičevićem. Raztrgala mu je trebuh. Stotnik je bil takoj mrtev. **Stolypin.**

Petrograd, 5. julija. Iz tople Elster poročajo, da je zdravstveno stanje Stolypina zelo vznemirljivo. »Birshevsky Vjedomosti« pravijo, da je pričakovati vsak hip njegovega odstopa.

Potres v Turkestanu. **Petrograd, 5. julija.** V Taškentu in po celem Turkestanu je razsejal večeraj zelo hud potres. Škoda je velikanaka.

Cesar Viljem gre na sever. **Kiel, 5. julija.** Cesar Viljem je odpotoval na svoji jahti »Hohenzo-lern« danes jutraj na visok sever.

Marokansko vprašanje.

Pariz, 5. julija. V Toullonu je pripravljena prva pomorska divizija, da odpluje vsak hip v Maroko. Mor-narica je stalno brezzično zvezano s Parizom.

Pariz, 5. julija. Med Parizom, Londonom in Petrogradom se vrše neprestano pogovori zaradi Maroka.

Stavka na Angleškem.

London, 5. julija. Stavka mornarjev na Angleškem je izvečine že popolnoma končana. V Manchesteru pa je izbruhnila večeraj stavka transportnih delavcev. 12.000 delavcev je glasno demonstriralo po ulicah. Vmes je posegla policija, ki je stavkujoče z orožjem v roki razgnala.

Vročina v Ameriki.

New York, 5. julija. Vročina v Ameriki vedno narašča. V New Yorku je dosegla 43° C v senci. Tekom zadnjih 24 ur je umrlo za vročinsko kapjo v New Yorku 19 ljudi, v Čikagi pa 25, v celi Severni Ameriki nad 300 ljudi. Težko zbolelo je nad 1000 ljudi. Prebivalci dero trumoma iz mest.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali za:

»Ciril-Metodovo družbo: Železničarji v kavarni »Evropi« na dan »sv. sapramenstaga« (28. junija) obrnili so vse žepe in zbrali skupaj zadnje ficke meseca v znesku K 202 in dva neimenovana samca darovala — eden 2500 rabljenih znamk, drugi pa 5 K za god Cirila in Metoda. Skupaj K 702. — Živeli nabiraleci in darovalci!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustostemšek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 1. julija: Matija Arkl, poštni sprevodnik v p., Poljanski nasip 38. — Karel Mežek, bivši krojač, 31 let, Radečkoga cesta 11. — Ivan Železnik, delavčev sin, 7 mesecev, Strelška ulica 15. — Ivan Horvatin, rejenec, 7 mesecev, Rožna ulica 35. — Dne 2. julija: Amalija Lindauer, zasebnica, 53 let, Radečkoga cesta 11. — Ludovik Widmayer, posestnik, 69 let, Resljeva cesta 3.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 6. julija 1911.
Termin.
Pšenica za oktober 1911. . . za 50 kg 11-64
Rž za oktober 1911 . . . za 50 kg 9-37
Koruza za julij 1911 . . . za 50 kg 7-42
Koruza za avgust 1911 . . . za 50 kg 7-62
Koruza za maj 1912 . . . za 50 kg 6-87
Oves za oktober 1911 . . . za 50 kg 7-93

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega »Molovega Seiditz-praška«, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim vspehom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov pre-parat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 18

Slavec poje v gozdu

lep večer je. Hladni zrak je klub temu nevaren za prehlajenje, zlasti ker se ob bolj toplih večerih premalo varujemo. Ako se nagibljete k prehlajenju pa sem in tam raztopite v ustih kako sodensko mineralno pastiljo (pristno Favevo). Te pastilje so prijetne in osvežujoče in varujejo sleznice sopil proti škodljivim vplivom nočnega zraka. Cena K 125 skatljica. Dobi-vajo se povsod.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1. Grosse Neugasse 17.

Priporočamo novo trgovino z manufakturin blagom.

J. CIUHA
Preje Josih & Windischer

Ljubljana
Stari trg 1
(prej bazar)
postaja elek. železnice.

ZALOGE: TOVARNE:
• DUNAJ • PRAGA •
• BUDAPEŠT • WINTERBERG •
• TRST • KLAUF •
• PARIZ • NEUER •
• KRISTJANJA •
• WAGNER •

LEVOVA ZNAMKA
»PÉRIUS ZA GOSPODE«
M. JOSSA LOWENSTEIN
C. in KR. DVORNI LIFERANTI-PRAGA

Lekarnarja Julija Schumannja želo-
dčna sol je v več nego 30 letih prišla na izborn glas kot dietetski izdelek, kar potrjujejo premnoga priznana pisma. Deluje točno in zanesljivo pri vseh motenjih prebave, pri želodčnih nepravilnostih, tvorbi kisline vzpehavanju itd., tako da jo kot jako razširjeno staropreizkušeno domače zdravilo jako cenijo. Za izborni izdelek se ima zavaliti racionalni sestavi. — Skatija stane K 150.

Zlata svetinja
Berlin, Pariz, Rim itd.

Seydlin
Najboljše kozm. čistilo za zobe

Dobiva se povsod.
Fidelitje: O. SEYDL
Stritarjeva ulica 7.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska
Ostrova. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Isti vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: Seydlin.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljšo priznana
Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zeloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, špocialitet, najfiniših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. 169

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Zapomni, ne zabi:
Bolani ali zdrav,
Le »FLORIAN« rabi,
Želodcu bo prav!

FLORIAN
je krepčilo želodca,
potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetska kakovost „ „ 4-80.
Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

P. n.
Dovoljujemo si naznaniti, da smo svoje ravnateljstvo premestili iz Trsta v Ljubljano, Erjavčeva cesta 2, in prosimo, odslej vsa na št. Janško premogokopno družbo naslovljena pisma pošiljati na doljni naslov. 2344

Z velespoštovanjem

Št. Janška premogokopna družba, Ljubljana.
Naslov brzovajk: Št. Janška, Ljubljana. — Telefon (tudi interurban) 207. — Poštni predal 92.

Meteorološko poročilo.
Vilina nad morjem 3002. Srednji srčni tlak 750-9 mm

Julija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetovi	Nebo
4.	9. pop.	744-9	19-6	sr. jvzh.	oblačno
5.	9. zv.	744-3	16-4	sl. szah.	„
6.	7. zj.	744-6	13-0	sl. vzhod.	jasno

Srednja večerajšnja temperatura 17°0'.
norm. 19-3'. Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Zahvala.
Za vse dokaze srčnega sočutja povodom bridke izgube našega izkreno ljubljene soproga in očeta gospoda

Šudovika Widmayerja
hišnega posestnika in trgovca

kakor tudi za časte sprejemstvo dragoga pokojnika izrekamo tem potom vsem sorodnikom prijateljem in znancem presrečno zahvalo.

Osobito se zahvaljujem gosp. dr. Gregoriču za naglo zdravniško pomoč, obrtnemu pomožnemu društvu za sprejemstvo in venec, čast. stanov. koleg. za sprejemstvo, sl. roko-delskemu društvu za ganljivo petje in vsem darovalcem prelepih vencev. Srčna hvala vsem.

V Ljubljani, dne 5. julja 1911.
2343 **Zahujoči ostali.**

Trgovski vajenec
14 do 15 let star, zdrav in čvrst, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, ki ima veselje do trgovine z raznovrstnim blagom, se sprejme pri A. Grampovčanu na Vrhniki. 2341

Izvežbana blagajničarka
želi spremeniti svoje mesto
bodiši v Ljubljani ali tudi na deželo. Ponudbe se prosi pod »spremena« na upr. »Slov. Naroda.« 2340

Učenca
sprejme takoj 2336
fotografski umetni zavod L. Krema
Franca Jožefa cesta št. 3.

Vila
s tremi sobami, kletjo, gospodarskim poslopjem, vinogradom in sadnim vrtom, ležeča v Radečah pri Zidanem mostu, 2337
je naprodaj.
Naslov pove upravištvu »Slovenskega Naroda«.

Sprejme se takoj prodajalka
dobro izurjena, zvesta, starejša moč, za špecerijsko in delikatesno stroko. . .
Sprejme se tudi 2338
priden, pošten in zdrav dečko kot **učenec.**
Prednost imajo fantje iz meščanske šole. Zdravko Krajnc, Kranj, Gorenjsko.

Naznanilo.
Podpisani vljudno naznanjam, cenj. hišnim posestnikom v Radovljiskem okraju, da imam več dela v tem okraju in se za večje število naročnikov toplo priporočam. Naroči se lahko pri gosp. Kunstlju v Radovljici ali pismeno pri meni. 2339

Spoštovanjem
Andrej Udovič
dimnikarski mojster.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbnotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Dr. Ivan Dimnik

2342

vljudno naznanja, da je

otvoril s 1. julijem svojo odvetniško pisarno v Krškem.

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, ščipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. 1893

Učiteljica

izprašana za ljudske šole želi med počitnicami 2338

poučevati kako deklico ali dečka.

Gre tudi na deželo.

Ponudbe do 15. julija pod „650“ poste restante Ljubljana.

Ugodna prilika!

Proda se radi družinskih razmer v mestu

hiša

kjer se nahaja dobro upeljana specerijska in tudi gostilniška obrt. Reflektira se le na resne kupce.

Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda.« 2335

:: Gumasti podpetniki ::

„Salvator“

Zajamčena kakovost.

Zajamčena kakovost.

Edino razpošiljevališče za vse države

2080 **Herman Hirsch, Dunaj VII.**

:: Generalna zaloga za Ljubljano: ANTON KRISPER. ::



Najboljše za želodec.

Lekarnarja Schaumanna

želodčna sol in želodčno solne pastilje

so sredstvo, ki se že skoro 30 let kaže kot jako dobro proti želodčnim bolečinam, motenju prebave in hujšanju.

Schaumannova želodčna sol

Skatljica K 1:50, želodčno solne pastilje K 1:50 skatljica. Pošilja se po povzetju od 2 skatljic naprej.

Lekarna Schaumann, Stockerau pri Dunaju.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Neprimeren učinek.

Modni salon
JUST-MASCHKE
Ljubljana, Zidovska ulica šte. 3
Prodaja **damske in otroške klobuke** radi pozne
:: sezone za polovično ceno. ::
Sprejemajo se popravila. 2306 Gene brez konkurence!
Zalni klobuki vedno v zalogi.

Ad št. 19008

2230

Razglas.

Zaradi oddaje ključarskih del za napravo železne ograje okoli stavbišča državne obrtne šole v Ljubljani in za dobavo mrež za prezračevalne odprtine

pri navedeni novi stavbi, se bode vršila pri mestnem magistratu ljubljanskem

dne 7. julija 1911 ob 10. uri dopoldne

javna pismena ponudbinska razprava

in sicer v pisarni mestnega stavbnega urada.

Proračuni, pogoji, načrti in pripomočki so razgrnjeni v pisarni stavbnega vodstva v Gorupovi ulici vsakomur od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne na ogled.

Zapečateni in s 5% vadijem, ki ga je določiti na podlagi ponujane svote opremljene ponudbe, v katerih so enotne cene in proračunjeni zneski navesti v številkah in besedah, izročiti je do določenega časa dražbinski komisiji. Ponudnikom je na prosto voljo izročiti ponudbe glede dobave mrež za prezračevalne odprtine skupno s ponudbo za dobavo ograjne mreže ali posebej.

Ponudbe, katere ne bodo povsem odgovarjale razpisnim pogojem, dalje take, katere so bile pogojno stavljene ali prekasno in naknadno vložene, se ne bodo vpoštevale. Mestni magistrat si pridržuje pravico delo oddati tudi drugemu nego najnižjemu ponudniku.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 22. junija 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Preblauske rudninske vode.

Staroslavne natronske kiselice

velike vrednosti in izvrstnega okusa, neprekosljive čistosti in velike vsebine ogljikove kisline.

Preblauska slatina, najčistejša alkalska rudninska voda, preizkušeno zdravilna pri motenjih prebave in menjavanju snovi, katarih, kamenu, boleznih v mehuru in na ledicah.

Preblauski livadni vrelci, nanovo odprti, ogljikove kisline velebogati, naraven natronski kislec, vsled prijetno rezočega okusa prav posebno pripraven za brizganje vina, za mešanje s sadnimi sokovi in je tudi brez vsake primesi uživan izborno osvežilna pijača. 2279

Dobiva se v Ljubljani pri

A. Sarabonu, Mihaelu Kastnerju

ter po vseh lekarnah in specerijskih trgovinah ter pri vrelski razpošiljalnici

Preblau, Koroško.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

priporoča

kanceljski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovični in barvani papir

Kasete s pisemskim papirjem.

Žrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zalaoga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izbor

vseh pisarniških potrebščin, svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tiskalniki.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
.. znamenite Groharjeve slike ..

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

POZOR

trgovci, posestniki in zidarski mojstri
okolice Škofje Loke ter Selške in Poljanske doline.

Uporabite priliko, ker se dobi po najnižji ceni pri meni prve vrste

Portland cement

kupljen še pred kartelom cementnih tovarov. 2083

Nadalje so tudi na razpolago **nosilke (traverse), železniške šine,** ugodno kupljene, **železne vezi, slamo-reznice, zaloga cenita za kritje streh,** prve vrste **žlindra** znamka »Zvezda«, **kalijeva sol, gips, klajno apno, barve, stekla** in vse kovaške in mizarne potrebščine po najnižjih cenah in ugodnih plačilnih obrokih.

Anton Kašman

železna trgovina

v Skofji Loki na Glavnem trgu

Na prometnem kraju v Ljubljani se radi bolezn

urarska obrt

Naslov pod šifro „240 sreča“
poste restante, glavna pošta Ljubljana.
2334

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 610.000 kron

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Učenca

za trgovino z mešanimi blagom sprejme takoj
Ivan Poženel, 2315
trgovca v Begunjah na Gorenjskem.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 5 kron. 273

Kontoristinjo

in
trgov. sotrudnika
sprejme 2295
tvrdka Oton Koman v Radovljici.
2070 Ustanovljeno leta 1873.

Najboljše apno Najboljše

J. Zauffer star., Zagorje ob Savi.
Zmerne cene in solidna postrežba.
Pri večji odjemi primeren popust

Vodni elevatorji
(črepalo na vreteno)
za vodnjake cisterne ter čre-
pala za vodo za ročni in strojni
pogon, motorje na veter, toplo-
zračne, plinove, naftove in
benzinove postavlja najceneje
J. K. Rudolf
c. kr. dvorni dobavitelj
v Plznji.

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami

Ilustrovani Tednik

ki izhaja vsak petek, ter stane
.. četrt letno le 1⁸⁰ K. ..
Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in
inserirajte v njem! Naslov: **Ilustro-
vani tednik, Ljubljana.** 763

Najboljše in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje
sivim in pordečelim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

S. STRMOLI
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Cenovnik lasnih izdelkov in potrebščin
se pošlje na zahtevo zastonj.

Na debelo in drobno
po nizkih cenah priporočam svojo
bogato založeno 240
trgovino
z galanterijskim in vseh vrst kra-
marskim blagom in pleteninami.
354 **Devocionalije**
in vse vrste blago za božja pota.
Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.
Anton Škof
Ernest Jevnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Proda se branjarija

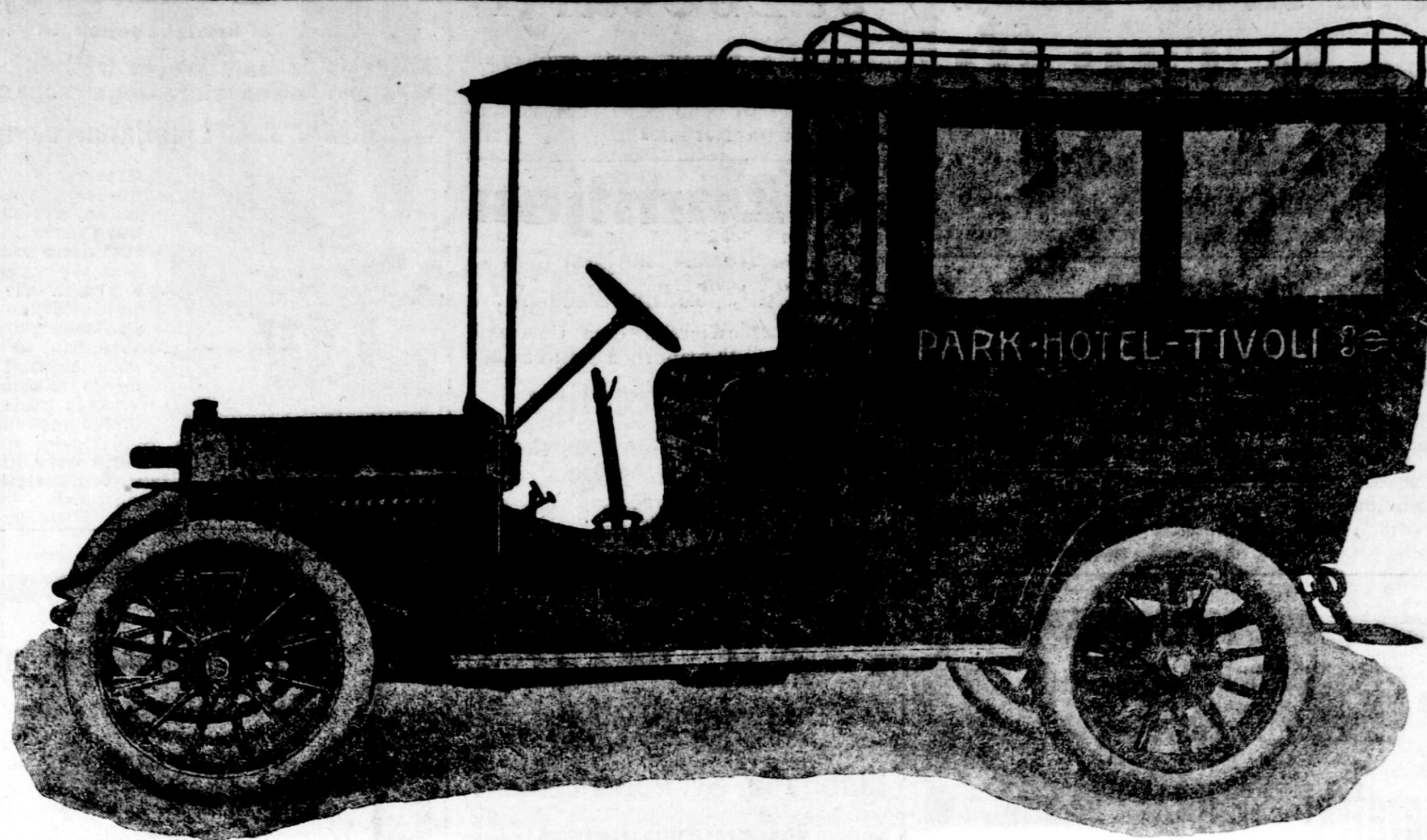
na jako prometnem kraju v Ljubljani.
Več se poižve v upravištvu
»Slov. Naroda.« 2300

učenka deklice

Sprejme se 3314 Za prihodnje šolsko leto se sprejmejo
slovenščine in nekaj nemščine zmožna
v trgovino z mešanimi blagom.
Frano Božiček, Sp. Idrija.
boljših rodbin 2327
na hrano in stanovanje.
Kje, pov. upravništvo »Slov. Naroda«.

Dr. Franc Derganc

primarij I. kirurškega oddelka deželne bolnice
zopet ordinira.



Avtomobilna zveza

med hotelom Tivoli
in
južnim kolodvorom
vozi pri prihodu in od-
: hodu vsakega vlaka. :

Udobno opremljene
sobe za tujce.

Vsak dan
dva koncerta
„Slovenske filharmonije“.

Pisarna
„UNIVERSAL“ agenture
(Protokolirano trgovsko podjetje)
Ljubljana, Sodna ulica št. 4.
Uradne ure od 8. do 1. popoldne in od 2. do 7. zvečer.
Telefon št. 245. 245.



Varstvena znamka.

Brzjavni naslov :
Universal-Ljubljana

- Posreduje** pri nakupu in prodaji nepremičnin in obrtij.
- Posreduje** pri najetju hipotekarnih posojil in osebne kredite.
- Prevzema** inkaso faktur in administracijo entitet.
- Prevzema** trgovsko zastopstvo in poravnavo kon-
kurzov ter insolvent.
- Prejema** oglase v vseh jezikih in jih oddaja v liste
ter revije vseh narodov.
- Prevaja** oglase, reklamne notice in trgovsko kore-
spondenco iz in v vse jezike.
- Uvaja** reklamo za patentovane in nepatentovane ob-
jekte anončnim potom.
- Nabavlja** umetniške anonce, klišeje in tozadavne
strokovnjaške skice.
- Ustanovi** informacijski zavod in reklamacijsko pi-
sarno z revizijo tovarnin.
- Razpolaga** z najboljšimi zvezami v obrtnih in
davčnih agendah.

Prvo podjetje te vrste na slo-

vanskem jugu!

Trgovske zveze s sve-
tovnimi anončnimi zavodi
:: in posredovalnicami. ::

Borzna izvestja.

Mulley & Co.

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje s pritikli-
nami se odda s 1. avgustom v Slo-
škovi ulici št. 7 v pritličju (Hoch-
parterre). — Poižve se pri hišnem
gospodarju ravnotam. 2301

V večjem prometnem kraju na Kranjskem
se odda takoj dobro vpeljana

prodajalna

z mešanim blagom.

Ozira se samo na reflektante, kateri
zamorejo prevzeti trgovino najpozneje
v 14 dneh. **Gotovine je treba samo**
3000 K. 2287

Cenjene ponudbe pod „št. 3000“
na »Prvo anončno pisarno« v Ljubljani.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest; spi-
sal Fr. Remec.
Cena 2 K, s pošto K 2-20.

Pravkar je izšla v drugi
izdaji prekrasna zgodo-
vinska povest „Kralj Ma-
tjaž“, ki spada med naj-
bolj čitane knjige in po
kateri občinstvo vedno
znova vprašuje.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Občinska hranilnica

v Drnišu v Dalmaciji
sprejema

hranilne vloge

od K 2— do K 100.000—
proti 5% obrestovanju, ter povrača
zneske do K 5000— brez odpovedi, zneske
do K 20.000— proti prijavi 8 dni, večje
zneske po dogovoru. — Za polletno izpla-
čevanje obresti izdaja na zahtevanje obrestne
knjižice. — Dopisovanje v slovenskem in
hrvaškem jeziku. 2249
Za vrnost hranilnih vlog in njih obre-
stovanje jamči občina Drniš.

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::



KOLINSKO CIKORIJO



iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Tehnična pisarna in stavbno podjetje Ingenieur H. UHLÍŘ

3801 Ljubljana, Resljeva cesta št. 26.
Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, strokovni znanstveni izvidi, prevzeta zgradb.

Zdravilne žveplene kopeli **VARAZDINSKE TOPLICE** (Mrvaško)

železnična, poštna, telefonska in brzojavna postaja.
NOV ZDRAVILIŠČNI HOTEL Z ELEKTRIČNO RAZSVETLJAVO.
Staroslavni radiativni žvepleni vrelci + 58° C
2003 priporočljivi za
PROTIN, REUMA, ISCHIAS itd.
Pitno zdraviljenje ob trdovratnih boleznih v vratu, jabolku, prsi, jetrih, želodcu, črevesu.
Elektr. masaža, lužne, ogljikovoksinske in solne kopeli.
Otvorjeno vse leto. — Moderna komfort.
Novi hoteli. Prekrasna okolica. Vojaška godba.
Prospekte daje zastoj kopališko ravnanstvo.

Jazbečarji

(dakeljni) 8 tednov stari, črni, čiste pasme, jako lepi, se prodajo.
Naslov in ceno pove upravnistvo
»Slovenskega Naroda.« 2331

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3
izvršuje vsa čevljarška dela do najfinišne izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevljev. 245

ALFONZ BREZNIK

c. kr. izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja strun in muzikalij.

C. kr. avstrijski poštano-ranilnični konto št. 114.603. Ljubljana, Kongresni trg št. 13. Nastov brzojavkam PIANO - BREZNIK, Ljubljana.



Klavirje dvorne tvrde Bösendorfer, Czapska, Höpfl & Heitzmann, Stelzhammer in Manborg (amer. harm.) imam le jaz izključno edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri. Ne dajte se varati po navidezno cenem, vsiljivem »poletnu«, osobito, ker nudim vsakomur, da si po kolikor močnejši ceni ali na čudovito majhne obroke brez vsakega zadatja nabavi prvovrsten instrument z resnično



zismeno 10letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalnica najnižja. Popravila in ugaševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v palogi. Violine, citre, kitare, tamburice, harmonike, telov. rogovji in strune po tovarniških cenah. — Oglejte si mojo zalogo.

Fran Medic

zaloga čevljev 2251

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

Radi preselitve trgovine

prodajam vsakovrstne moške, damške, otroške čevlje, sandale, telovadne čevlje itd.

po znatno znižanih cenah.

Blago solidno! Postrežba točna!

Prevzetje restavracije.

S tem vljudno naznanjam, da sem prevzel staroznano

Dunajska restavracijo Aurovih dedičev Dunajska cesta 52

z lepim senčnatim vrtom.

Skrbela se bode za dobra gorka in mrzla jedila, vedno sveže pivo in pristna vina, kakor rdeč cviček, rizling in gorisko rebulo. — Postrežba vestna in točna. — Priporočam se kar najbolje za mnogobrojen obisk

z vsem spoštovanjem

Franč Žabkar, gostilničar

Dunajska cesta 52, »restavracija Aurovih dedičev«.

Močni salon.

Častitlim damam priporoča

klobuke

to najfinišnejšega okusa

Ida Škof-Vaneh

239 Iod Frančo.

Šalni klobuki vedno pripravljeni. Tako tudi venci s trakovi in razne cvetlice. — Doma izdelane.

Umno stavbništvo.

Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le

1166

Skagliol-plošče

5 in 8 cm debele

za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.

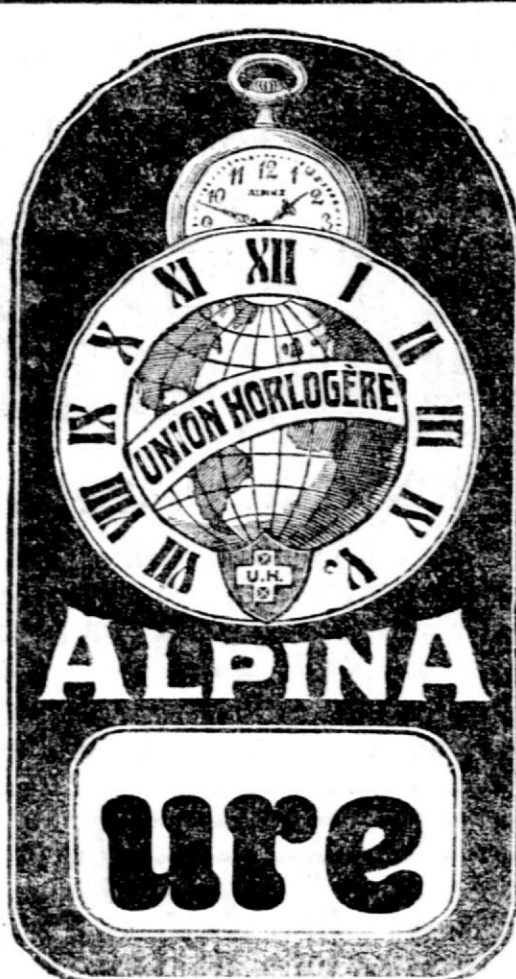
PREDNOSTI:

Varno proti potresu, ne propuša prostora, hrani prostor torej zvoka in jako trdno drži zrebje. ni treba nikakih traverz.

Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (železno armirane stene iz opake).

Preračun stroškov in proračun napravita zastoj arhitekta in metrika patenta

Hönigsberg & Deutsch, c. in kr. dvorna stavbnika, Zagreb.



Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, Prešernova ul. 1
samo nasproti Franciškanske cerkve
je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION« v Genovi in Bielu

on torej lahko po originalno tvorniških cenah
garantirano zanesljivo, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno znane

Alpiña ure

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu, tula, srebru, niklju in jeklu

prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo. Ceniki zastoj in poštne prosti.

ANTON BAJEC

umetni in trgovski vrtnar

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 242

Velika zaloga suhih vencev.

Izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd. — Okusno delo in zmerne cene.

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija

na Tržaški cesti 34.

Velika zaloga najmodernejših slaminikov.
cilindre
Klobuke in čepice
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
Ivan Soklič.
244
Pristni Panama-slaminiki od 9 K do 50 K.

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šte. 28

radi
preselitve
trgovine

Krasno
BLUZE,

fine
KOSTIME, KRILA,

plašče, pelerine, nočne halje,

predpasnike, porlo, tudi po meri,

otroške obleke, čepice,

potrebščine za novorojenčke,

moderce, pasove, nogavice, rokavice,

moške srajce, ovratnike in drugo modno blago.

Pošilja se na ogled po pošti.

☒ ☐ ☒
Cementne cevi
v vseh dimenzijah,
barvaste plošče itd.
☒ ☐ ☒

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

☒ ☐ ☒
Stopnice,
balkone, spomeniki,
stavbni okraski itd.
☒ ☐ ☒